

Perspectievennota 2014-2017

Inhoudsopgave

Nota van aanbidding perspectievennota 2014-2017.....	1
Toekomstvisie (oorspronkelijke tekst)	3
Coalitieakkoord 2010-2014 (oorspronkelijke tekst)	7
Financieel beleid.....	8
Samenvatting en voorstel college	9
I Inleiding	11
II Financiële kaders begroting	15
III Financiële positie	19
IV Dekkingsmogelijkheden.....	23
Bijlage 1: Financieel overzicht beleidsitems.....	25
Bijlage 2: Toelichting beleidsitems	27

Nota van aanbidding perspectievennota 2014-2017

Voor u ligt de perspectievennota 2014-2017. De behandeling en vaststelling van de perspectievennota vindt plaats in de commissie ABZ van 6 juni 2013 respectievelijk in de raad van 25 en 27 juni 2013.

De perspectievennota is gebaseerd op de laatste inzichten en beschikbare informatie. Het bestuurlijk perspectief is dat er begin 2014 een nieuwe bestuursperiode aanbreekt. In deze perspectievennota 2014 wordt dan ook sterk terughoudend omgegaan met nieuw beleid op te voeren.

In het regeerakkoord van 29 oktober 2012 is een bezuinigingspakket opgenomen van netto € 16 miljard. Het begrotingstekort blijft boven de 3% en de werkloosheid is met meer dan 650.000 personen historisch hoog en loopt nog steeds op.

Vanaf de start van onze collegeperiode hebben wij al veel bezuinigingen doorgevoerd. Voorbeelden daarvan zijn o.a. de taakstellende bezuiniging op de formatie, bezuinigingen op subsidies en het beheer van de openbare ruimte en accommodaties en het versoberen onderhoudskosten vervoersmiddelen buitendienst. Daarnaast heeft er een verhoging plaatsgevonden van de OZB en de Kurtax.

Ondanks de recessie en de gevolgen hiervan voor de gemeentelijke financiën is er de afgelopen jaren veel gerealiseerd. Het financieel perspectief voor Bergeijk is in 2014 nog goed. Vanaf 2015 verwachten wij door de aangekondigde bezuinigingen uit het regeerakkoord een negatief begrotingssaldo. Het is onze taak om de komende tijd de juiste randvoorwaarden te scheppen waardoor het nieuwe gemeentebestuur in staat is om de juiste afwegingen te maken. Daarbij zetten wij in op versterking van het weerstandsvermogen om tegenvallers op te kunnen vangen. Daarnaast blijven wij sturen op beleid dat duurzaam financieel verantwoord is. Hiervoor moeten keuzes worden gemaakt.

Het financieel perspectief zal de komende jaren veranderen en onzekerder worden door onder meer de volgende omstandigheden:

- De financiële armslag van de gemeente wordt sterk beperkt door bestaande én nieuwe bezuinigingsmaatregelen van het Rijk.
- De in het regeerakkoord "Bruggen slaan" aangekondigde maatregelen, waarvan de betekenis en uitwerking nog onduidelijk is.
- De decentralisaties van de jeugdzorg, begeleiding van de AWBZ en de Participatiewet zullen grote invloed hebben op de financiële positie van de gemeente.
- Het mogelijk verder achterblijven van legesopbrengsten m.b.t. omgevingsvergunningen, toeristenbelastingen en overige opbrengsten.
- De toename van het aantal verbonden partijen, de daarbij behorende risico's waaronder dat de bijdragen niet direct beïnvloedbaar zijn.
- De verminderende vraag naar woningen en daarmee de financiële risico's in onze grondexploitatie.

Wij gaan in deze perspectievennota uit van in het regeerakkoord opgenomen bezuinigingen. In de mei/junicirculaire 2013 worden wij naar verwachting geïnformeerd over de voor de gemeente Bergeijk "exacte" bedragen. De kortingen en financiële contouren van de decentralisatie operaties (jeugdzorg, begeleiding van de AWBZ en de Participatiewet) staan daar nog niet in. Wij gaan in deze perspectievennota uit van een budgettair neutrale operatie van deze drie decentralisaties.

Toekomstvisie (oorspronkelijke tekst)

Algemeen

Bergeijk is een gemeente die, hoewel dicht bij het stedelijk gebied van Eindhoven gelegen, volledig de sfeer ademt van 'buiten', met als voornaamste kenmerken:

- landelijk, rust, ruimte, afwisselend landschap;
- groen (bossen, beken en boerenland);
- Kempische gemoedelijkheid;
- een rijk sociaal en cultureel verenigingsleven;
- rustig wonen in de kernen en de dorpen, die ieder hun eigen identiteit hebben;
- levendige kleinschalige economie.

Voor het buitengebied richt Bergeijk zich op behoud, en waar mogelijk versterking van de ruimtelijke en functionele kwaliteit van het gebied. Het gaat hierbij om functies zoals landbouw, bos, natuur, landschap, recreatie en water.

De gemeente Bergeijk staat de komende jaren voor enkele belangrijke opgaven. De samenstelling van de bevolking verandert, de economische dragers van het landelijk gebied staan onder druk, er heerst schaarste op de woningmarkt voor starters en doorstromers. De gemeente streeft er naar om haar inwoners in de toekomst zo goed mogelijk in hun behoeften te blijven voorzien. Dit vergt enerzijds voortgaande ontwikkeling op het terrein van wonen, werken en welzijn. Anderzijds behoeven kwetsbare gebieden en functies binnen de gemeente bescherming. Natuur, landschap, milieu, water en cultuurhistorie verdienen ruimte voor behoud, herstel en versterking. De gemeente heeft als regisseur een belangrijke taak om de belangen goed tegen elkaar af te wegen.

De Bergeijkse burger is betrokken bij zijn omgeving en levert dan ook op actieve wijze een belangrijke bijdrage aan de identiteit en leefbaarheid van de gemeente. Deze betrokkenheid willen we graag voor de toekomst borgen.

Onderstaande toekomstvisie van de gemeente Bergeijk fungeert als een leidraad voor de toekomst. De visie is niet tijdloos maar bevat wel strategische beleidspunten voor de middellange termijn.

De visie is richtinggevend in positieve zin: wat willen we actief op gang brengen, waar willen we zelf beleid ontwikkelen en waarop en hoe gaan we sturen.

Een bijkomende reden om te komen tot een strategische visie komt voort uit de discussie in bestuurlijk Nederland rondom het begrip bestuurskracht.

Visie

De grondslag voor het openbaar bestuur is neergelegd in wet- en regelgeving. De gemeentelijke bestuursorganen geven uitvoering aan de hun toegekende taken en bevoegdheden, met inachtneming van ieders verantwoordelijkheid. Het is belangrijk om de huidige kwaliteit te borgen, maar er moet ook rekening gehouden worden met toekomstige ontwikkelingen zoals de vergrijzing en nieuwe taken die door het Rijk worden overgedragen.

Leidend principe bij de uitvoering van taken en bevoegdheden is dat alle bestuursorganen oog hebben voor de belangen van de burger. Dit moet tot uitdrukking komen in een open en transparante bestuursstijl.

Verder geldt als uitgangspunt, dat de inwoners van Bergeijk in de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor hun directe woon- en leefomgeving, waarbij het gemeentebestuur het als zijn voornaamste taak ziet om voorwaarden te scheppen, waaronder die verantwoordelijkheid vorm en inhoud gegeven kan worden. Uiteraard moet de gemeente Bergeijk daarbij oor en oog hebben voor de zwakkeren in de samenleving.

Interactief besturen is daarom het motto. Door communicatie worden de inwoners en organisaties bij het gemeentelijk beleid betrokken, waardoor actief burgerschap wordt gestimuleerd.

Van de ambtelijke organisatie wordt verwacht voortdurend alert te zijn op kansen om producten en diensten te verbeteren en deze effectief en efficiënt tot stand te brengen. Een hoge kwaliteit van dienstverlening staat daarbij voorop.

Goede dienstverlening staat hoog in het vaandel. Soms kan een betere dienstverlening worden geboden als de krachten worden gebundeld. Er zal daarom worden gezocht naar vormen van samenwerking op meerdere terreinen. Bij samenwerken gaat het primair om de vraag hoe volwaardige partners taken waar ze voor staan, beter kunnen uitvoeren, met andere woorden hoe de deelnemers in de samenwerking een beter resultaat voor hun belanghebbende burgers en bedrijven kunnen realiseren. Er is een open vizier voor (verdere) mogelijkheden tot samenwerking. Samenwerken draagt bij aan de zelfstandigheid en de eigen identiteit van Bergeijk en aan de dienstverlening aan onze burgers en bedrijven.

De gemeente als dienstverlener, regisseur, facilitator en rentmeester

Binnen het grondgebied van de gemeente zijn diverse organisaties actief met uiteenlopende activiteiten. Veel van die activiteiten raken de burger. Lang niet over al die organisaties heeft de gemeente direct of indirect zeggenschap.

De gemeente is wel de enige die door de inwoners en het maatschappelijk middenveld op het totaalpakket van beleid en voorzieningen kan en ook mag worden aangesproken. De overheid moet staan voor het algemeen belang van haar inwoners en heeft van daaruit de regie om bepaalde problemen aan te pakken, ontwikkelingen tot stand te brengen en activiteiten tot uitvoer te (laten) brengen.

Regie is iets anders dan van boven af zaken opleggen en ook iets anders dan zelf doen en zelf uitvoeren.

Regie is de beleidslijnen aangeven, de strategische doelen formuleren en op basis daarvan de strategische partners uitnodigen een bijdrage te leveren aan de gestelde doelen.

De gemeente Bergeijk is er voor haar burgers. Het gaat niet alleen om meer transparantie en een goede communicatie, maar vooral om zeggenschap voor onze burgers. Een gemeente die de saamhorigheid en betrokkenheid tussen mensen stimuleert, maar daarbij de eigen verantwoordelijkheid van de samenleving niet uit het oog verliest. Geen overheid die vooral controleert en beheerst, maar een die regie voert en faciliteert. De inwoners van Bergeijk wordt de ruimte geboden om binnen de wettelijke kaders mede vorm te geven aan hun leefomgeving en dus hun toekomst. Deze eigen verantwoordelijkheid leidt tot meer respect, samenwerking, rekening houden met elkaar en een (meer) leefbare samenleving.

De gemeente wil verder een professionele dienstverlener zijn met een herkenbare oriëntatie op haar klanten. Met andere woorden, de burger staat voorop. Daarom is het belangrijk om het "actief burgerschap" vorm te geven door te luisteren naar hen, actief burgerschap te stimuleren waar dit noodzakelijk is en keuzes te maken voor investeringen als gevolg hiervan.

Daarnaast dient de gemeente Bergeijk een goede rentmeester te zijn. Niet alleen voor haar eigendommen, maar ook voor de natuur, cultuur, maatschappelijk duurzame investeringen en de sociale infrastructuur. Gebouwen dienen zo adequaat mogelijk te worden beheerd en onderhouden. (Erf)pachtgronden moeten doelmatig worden ingezet om de landbouw en de reconstructie van het platteland te stimuleren. Natuur en cultuur dienen waar mogelijk beschermd te worden.

Tot slot moet niet worden vergeten dat de gemeente ook de wet- en regelgeving moet handhaven en daarnaast ook nog een rol als werkgever vervuld.

Missie

Het voorgaande vertaalt zich in de volgende missie:

De gemeente Bergeijk wil een actieve gemeente zijn, die gekenmerkt wordt door sociale cohesie en leefbaarheid. Zij zet zich daarom actief in voor de belangen van burgers, bedrijven en instellingen en heeft daarbij voldoende oog en hart voor het kwetsbare deel van de samenleving. Een plezierig, gezond en veilig woonklimaat willen we combineren met een duurzame economische ontwikkeling. De gemeente draagt zorg voor een hoogwaardig sociaal cultureel beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, jeugdbeleid, gezondheidsbeleid, vrijwilligersbeleid, subsidiebeleid en cultuurbeleid.

De gemeente Bergeijk is een gastvrije gemeente waarin toerisme, recreatie en cultuur belangrijke elementen zijn voor een verdere ontwikkeling.

Randvoorwaarden

1. De gemeente Bergeijk heeft de beschikking over een professionele, gemotiveerde en betrouwbare ambtelijke organisatie.
2. De gemeente Bergeijk voert een degelijk financieel beleid binnen een sluitende begroting en de kerntaken worden efficiënt en effectief uitgevoerd.

Dit willen we bereiken door een dienstverlenende, regievoerende en faciliterende rol van de gemeentelijke overheid, die de verantwoordelijkheid waar mogelijk bij haar burgers legt en zich inzet voor een goed rentmeesterschap.

Kernbegrippen

Eigen kracht, medeverantwoordelijkheid en actief burgerschap zijn kernbegrippen binnen de gemeente Bergeijk in relatie tot het onderwerp 'leefbaarheid' en de 'civil society'. Leefbaarheid is de mate waarin de sociale en fysieke leefomgeving aan de normen en waarden van de bewoners en/of gebruikers van het landelijk gebied voldoen, met andere woorden de kwaliteit van de leefomgeving.

De civil society is de samenleving van burgers en maatschappelijke organisaties. Met de civil society hebben we een samenleving voor ogen die sociale samenhang stimuleert en laat samengaan met actief burgerschap. De behoeften én de (on)mogelijkheden van burgers staan centraal.

Eigen kracht is wat iedere burger zelf kan doen, zelf kan regelen en zelf kan betalen. Medeverantwoordelijkheid legt de verbinding van de burger naar de samenleving; wat kun je voor elkaar doen in de eigen kring en als actief burger voor verenigingen, buurt en wijk.

De gemeente Bergeijk voert de regie, zet zich in voor goed toegankelijke algemene voorzieningen en een passende infrastructuur op het niveau van wijken en dorpen. De gemeente faciliteert inwoners die zich inzetten voor hun familie en vrienden, de buurt en het dorp. De gemeente biedt ondersteuning aan inwoners die (tijdelijk of permanent, geheel of gedeeltelijk) niet zelfstandig kunnen zijn.

Een andere wijze om burgers beter te faciliteren is interactieve beleidsvorming. Door de burgers te betrekken bij leefbaarheidsvraagstukken tracht de gemeente Bergeijk de eigen verantwoordelijkheid van de burgers voor zichzelf en hun leefomgeving te bevorderen en de betrokkenheid van gemeente en burger vice versa te vergroten. Het bestuur wil dit bereiken door middel van besluitvorming waarbij een groot draagvlak van burgers voor nieuw beleid een voorwaarde is.

Kansen voor Bergeijk

Om de leefbare woonomgeving zodanig vorm te kunnen geven dat die de sociale samenhang bevordert, is de inzet van de inwoners zelf van belang. Een leefbare woonomgeving heeft geen vaste vorm, maar wordt vooral bepaald door de inwoners zelf. De gemeente Bergeijk zoekt bij de uitwerking van dit onderwerp aansluiting bij initiatieven van de inwoners zelf. Van de burger vraagt dit een signalerende en actieve houding. De gemeente speelt een faciliterende rol. Daar waar nodig stimuleert de gemeente initiatieven om ervoor te zorgen dat de voorzieningen in het dorp/de wijk optimaal aansluiten bij de wensen en behoeften van de inwoners. Door deze rolverdeling worden zowel de burger als de gemeente verantwoordelijk voor het geheel aan voorzieningen, het gevoel van veiligheid, solidariteit en sociale samenhang in de gemeente.

Naast de collectieve zorg die vanuit de gemeente wordt geleverd zoals de welzijns- en gezondheidszorg, de veiligheid en de ruimtelijke kwaliteit van de woonomgeving, dragen ook de kernen, met ieder hun eigen identiteit, bij aan de leefbaarheid van de gemeente.

Centraal staan daarbij het verenigingsleven en de ontmoetingsruimten in voor eenieder toegankelijke, multifunctionele gebouwen per kern. Inwoners kunnen hier elkaar op een laagdrempelige wijze ontmoeten en een netwerk opbouwen. Door de uitbreiding van het eigen netwerk kunnen inwoners makkelijker hulp krijgen en geven. Dit draagt bij aan het voorkomen van vereenzaming en bevordert de zorg voor elkaar.

Strategische opgave

De belangrijkste strategische opgave voor Bergeijk op de langere termijn is gelegen in de volgende aandachtsgebieden:

- Wonen (kernbegrippen: extra voorzieningen voor ouderen, handhaven van het huidige woonmilieu, creëren van ruimte voor woningen voor starters op de woningmarkt en behoud van de ruimtelijke kwaliteit)
- Dienstverlening (kernbegrippen: digitalisering, deregulering, klantgerichtheid, transparantie, communicatie)

- Bereikbaarheid, economie en toerisme en recreatie (kernbegrippen: goede bereikbaarheid, duurzame infrastructuur, openbaar vervoer, bedrijventerreinen, ondernemersklimaat, toerisme en behoud van het cultureel erfgoed)
- Leefbaarheid (kernbegrippen: dorps- en kernraden, versterken sociale cohesie, voorkomen maatschappelijk uitvallen, verbeteren van voorzieningen)

Coalitieakkoord 2010-2014 (oorspronkelijke tekst)

Met betrekking tot het te voeren beleid hebben wij per programma de volgende aandachtspunten geformuleerd:

Bestuurlijk handelen & dienstverlening

Ondanks verbeteringen in de dienstverlening horen we nog te vaak dat brieven niet beantwoord worden en afspraken niet worden nagekomen. Het onlangs vastgestelde kwaliteitshandvest van de gemeente Bergeijk moet worden nageleefd.

Het bestuur van Bergeijk moet benaderbaar zijn: de volksvertegenwoordigers in de raad en het dagelijks bestuur. Burgers kunnen een afspraak maken met de burgemeester of wethouder en ze zijn welkom op de openbare fractievergaderingen.

De commissiestructuur wordt niet gewijzigd: commissies GZ en MZ vergaderen op dezelfde avond. Voor ABZ wordt het mogelijk om burgercommissieleden te benoemen.

Bouwen, wonen & milieu

De gemeente gaat duurzaam bouwen stimuleren: het gebruik van duurzame materialen, energiebesparende maatregelen, alternatieve energiebronnen. Naast voorlichting worden financiële instrumenten zoals de "groene hypotheek" onderzocht.

De gemeente geeft het goede voorbeeld: wanneer (vervangings)maatregelen aan de orde zijn worden gebouwen/accommodaties en wagenpark verduurzaamd.

Bij het bouwen voor doelgroepen kunnen de startervereniging en andere vormen van collectief particulier opdrachtgeverschap op de steun van de gemeente rekenen.

De inrichting van de openbare ruimte, wegen en groen moet op een acceptabel niveau worden gebracht en gehouden.

Voor de N69 / lage Heideweg is de intentieverklaring uit 2004 voor CDA en PvdA leidend. De provincie voert een brede MER uit om tot een voorkeursalternatief te komen.

Economie

Bij de uitgifte van (nieuw en herontwikkeld) bedrijventerrein moet rekening gehouden worden met bedrijvigheid in de lagere milieucategorieën (I en II) zodat er meer ruimte komt voor dienstverlenende bedrijven. Dit bevordert de diversiteit van onze economie en werkgelegenheid. De transformatie van 't Stoom inclusief verplaatsing van Diffutherm en Kranenbouw wordt afgerond.

De studie naar de noordelijke ontsluiting wordt in overleg met de gemeente Eersel voortgezet. Ontwikkeling / uitbreiding van Waterlaat fase 6 is leidend voor de planvorming en uitvoering van de Noordelijke Randweg.

Er zijn grote kansen op het gebied van recreatie en (cultuur)toerisme. We willen deze sector stimuleren zich te ontwikkelen, met name in kwaliteit. De stichting Promotie Bergeijk speelt hierbij een belangrijke rol.

De visie "van Ploeg tot kerk" is leidend voor ontwikkelingen op 't Hof.

De erfpachtcontracten in de Pielis worden zo snel mogelijk verlengd/opnieuw afgesloten.

Voor ontwikkelingen in het buitengebied blijft het reconstructieplan het leidende kader. Het bestemmingsplan buitengebied wordt in het begin van deze periode vastgesteld.

Het centrum van Bergeijk blijft het kernwinkelgebied. Deze functie wordt versterkt door uitvoering van het centrumplan. Hiervoor worden de inkomsten uit de grondverkoop van het Woonbos gebruikt.

Welzijn

In 2010 is in de gemeente Bergeijk een Centrum voor jeugd en gezin CJG gerealiseerd. Daarbij wordt een inhoudelijke verbinding gemaakt met de ondersteuning voor (gezinnen en mensen in) multiprobleemsituaties. Het CJG biedt hulp daar waar ouders en jeugdigen nu ook al komen, door mensen en organisaties die bekend zijn met de lokale situatie. Het CJG-geld van de rijksoverheid wordt gebruikt om onderdelen van het CJG in te richten, of te versterken. De regie is in handen van de gemeente.

Werk, inkomen en zorg

De WMO krijgt haar definitieve vorm door activiteiten op de prestatievelden met elkaar te verbinden. Verenigingen en het maatschappelijk middenveld worden nadrukkelijk betrokken bij de voorbereiding en de uitvoering van het beleid. Op een aantal gebieden wordt samengewerkt in Kempen- en/of SRE-verband. De gevolgen van de AWBZ-bezuinigingen worden zoveel mogelijk gecompenseerd of verzacht. Het minimabeleid blijft in elk geval op het huidige niveau. Mensen met acute financiële problemen worden sneller geholpen zodat erger wordt voorkomen en schuldhulpverlening wordt adequater georganiseerd.

Financieel beleid

Het financieel beleid voor de komende jaren kan als volgt worden samengevat:

- Creativiteit wordt aangemoedigd: alternatieve financiering, subsidiemogelijkheden, uitbesteding. De komende periode moet de tering naar de nering worden gezet. Van nieuw beleid kan pas sprake zijn als ook de dekking is geregeld.
- De gemeente (organisatie, dagelijks bestuur en gemeenteraad) is "in control". De P&C cyclus blijft in ontwikkeling om de juiste informatie op het juiste moment te kunnen leveren zodanig dat het bestuur in staat is om te besturen.
- De vermogenspositie is op dit moment in balans en het streven is om deze ook in de toekomst te handhaven.

Samenvatting en voorstel college

De financiële positie van onze gemeente is op orde en dat willen we zo houden. Wij zetten in op continuering van de lopende plannen en ontwikkelingen binnen onze gemeente.

De ontwikkelingen in verband met de economische recessie en de ontwikkeling van de algemene uitkering van het Rijk wijzen erop dat wij op structureel lagere inkomsten voor de huidige taken moeten rekenen. Een mogelijke verlaging van de grondprijzen zorgt voor een afname van het eigen vermogen. De lopende decentralisatieopgaven zorgen voor meer en nog onbekende risico's. Dit vraagt om versterking van het eigen vermogen.

De voorliggende perspectievennota heeft dan ook als doel:

1. Een structureel sluitende begroting 2014;
2. Versterking van het eigen vermogen;
3. Mogelijkheden voor een structureel sluitende meerjarenraming 2017 aan te geven die gebruikt kunnen worden om in 2014 tot een sluitende begroting 2015 en meerjarenraming te komen.

De Perspectievennota 2014-2017 geeft een totaalbeeld van alle financiële ontwikkelingen binnen bestaand beleid (BB), mogelijkheden tot bijstelling van beleid, waardoor ruimte voor beleid (RB) ontstaat. Dit wordt aangevuld met nieuw beleid (NB).

Wij stellen de raad voor om richtinggevende uitspraken te doen en het college de opdracht te verstrekken om voorstellen te doen voor een sluitende begroting 2014 waarin:

- a. het bestaande beleid is opgenomen;
- b. ruimte voor beleid;
- c. mogelijke financiële ruimte wordt ingezet voor het door de raad geprioriteerd nieuw beleid.

De richtinggevende uitspraken van de raad vormen de basis voor het voorstel dat het college zal doen ten aanzien van een sluitende begroting 2014 en versterking van het eigen vermogen.

I Inleiding

Deze nota gaat over het beleidsinhoudelijke en financiële meerjarenperspectief 2014-2017. De nota heeft als doel om de beleidsinhoudelijke en financiële mogelijkheden en begrenzingen inzichtelijk te maken. Op basis hiervan kan de raad tijdens de behandeling zijn prioriteiten kenbaar maken. Het vaststellen van een perspectievennota is een belangrijke stap in het besluitvormingsproces om te komen tot een programmabegroting 2014-2017.

De programmabegroting 2013-2016 is het vertrekpunt voor deze Perspectievennota. Dit betekent voortzetting van bestaand beleid. Tevens worden de financiële kaders voor de meerjarenraming 2014-2017 in deze Perspectievennota vastgelegd.

Voor de start van het proces is het van belang te weten hoe we tot nu toe (mei 2013) hebben gevaren, dat vormt immers de basispositie voor de komende jaren. De vastgestelde jaarrekening 2012 sloot af met een positief saldo van € 316.000 en de 1^e burap 2013 laat eveneens een positief verwacht begrotingssaldo 2013 van € 221.000 zien.

Regeerakkoord “Bruggen slaan”

Daarnaast moeten we bij het opstellen van het financiële perspectief voor de komende jaren rekening houden met de bezuinigingsmaatregelen waar de gemeenten mee te maken krijgen als gevolg van het afgesloten regeerakkoord “Bruggen slaan” en het vervolg daarop in het zogenaamde Mondriaanakkoord. In het regeerakkoord krijgen de gemeenten een grote rol toebedeeld in de aanpak van maatschappelijke problemen. Voornamelijk in het sociale domein worden omvangrijke taken aan de gemeenten toevertrouwd. Op de inhoud en de impact daarvan wordt elders in deze nota nader ingegaan. Tegelijkertijd wordt de financiële armslag van de gemeenten sterk beperkt door al eerder genomen en nieuwe bezuinigingsmaatregelen die bovenop de bekende “trap op, trap af” systematiek komen. De extra bezuinigingen brengen de dienstverlening en ondersteuning voor burgers in gevaar.

In de onderstaande tabel hebben wij de financiële consequenties van de verschillende bezuinigingsmaatregelen in beeld gebracht. Daarbij hebben wij de bezuinigingsmaatregelen die op het gemeentefonds worden gekort omgerekend naar de korting voor de gemeente Bergeijk.

Van de bezuinigingsmaatregelen in het kader van taakwijzigingen hebben we de totale korting op landelijk niveau vermeld. De vertaling daarvan naar een korting op het gemeentefonds voor de gemeente Bergeijk is op dit moment moeilijk aan te geven omdat hierbij gaat om voor elke gemeente verschillende situaties.

In aansluiting op het regeerakkoord met de daarin opgenomen bezuinigingsmaatregelen voor de gemeente, zijn er inmiddels ook aanvullende bezuinigingsmaatregelen gedaan als gevolg van het verschijnen van het rapport van het Centraal Plan Bureau van 29 oktober 2012. De strekking van dit rapport is dat de inschatting is dat het begrotingstekort in 2014 op 3,4% van Bruto Binnenlands Product (BBP) zou uitkomen. Dit is aanleiding geweest voor het Kabinet voor aanvullende bezuinigingsmaatregelen tot een bedrag van € 4,1 miljard. Een eerste inschatting is geweest dat van deze maatregelen € 150 miljoen op het gemeentefonds zou worden gekort. Door het sluiten van het zogenaamde Mondriaanakkoord tussen de sociale partners en het kabinet zijn deze bezuinigingsmaatregelen doorgeschoven en zal bij het opstellen van de rijksbegroting 2014 in augustus 2013 worden bekeken in hoeverre alsnog een deel van de aanvullende bezuinigingsmaatregelen moeten worden doorgevoerd. Met deze bezuiniging wordt in de Perspectievennota 2014-2017 al wel rekening gehouden naast de onderstaande bezuinigingsmaatregelen regeerakkoord op het gemeentefonds.

Bezuinigingsmaatregelen regeerakkoord op het gemeentefonds

Onderwerp	Toelichting	Wanneer (ev: en verder)	Rijk Financieel (x € 1 miljoen)	Gemeente Bergeijk (x € 1.000)			
				2014	2015	2016	2017
Trap op, trap af	Continuering voeding Gemeentefonds tot 2015 redelijk stabiel. Uitgaven ministeries dalen vanaf 2016	2014 2015 2016 2017	+ 188 + 123 - 268 - 541	+ 150	+ 98	- 214	- 433
Uitname BTW-compensatiefonds	Structurele korting op het BTW-compensatiefonds en maximalisering	2014 2015 ev.	- 174 - 484	- 139	- 387	- 387	- 387
Politieke ambtsdragers	Terugdraaien voorgenomen vermindering politieke ambtsdrager Wel vermindering door dualiseringscorrectie	2015 ev	+ 110		+ 88	+ 88	+ 88
		2015 ev	- 18		- 14	- 14	- 14
Uitname onderwijshuisvesting	Buitenonderhoud voor basisonderwijs wordt overgeheveld van gemeente naar basisonderwijs. Gemeente blijft verantwoordelijk voor nieuwbouw	2015 ev	- 256		- 205	- 205	- 205
Lagere apparaatskosten gemeenten	Kostenbesparing door grootschalige samenvoegingen	2015 2016 2017 ev	- 60 - 120 - 180		- 48	- 96	- 144
Totaal				+ 11	- 468	- 828	- 1.095

Bron: decembercirculaire gemeentefonds 2012/ Pauw BV

Taakwijzigingen

Naast bovenstaande korting op het gemeentefonds zijn in het regeerakkoord bezuinigingsmaatregelen opgenomen die een mutatie in het gemeentefonds geven als gevolg van taakwijzigingen. Het gaat daarbij om de onderstaande belangrijkste bezuinigingsmaatregelen:

1. Inkomensafhankelijke hulp huishoudens

Het budget voor huishoudelijke hulp in de WMO wordt vanaf 1 januari 2015 verlaagd met 40%. Het net gesloten zorgakkoord zorgt voor een structurele bezuiniging van € 510 miljoen vanaf 2015. In het regeerakkoord was nog uitgegaan van een bezuiniging van 75%.

2. Sociale werkvoorziening

Met ingang van 2014 zal een verlaging van de rijksvergoeding per wsw-werknemer worden toegepast. De vergoeding zal in stappen worden verlaagd van € 26.000 naar een bedrag van € 22.000 per werknemer. Deze maatregel moet een besparing opleveren van € 40 miljoen voor 2014 oplopend met € 50 miljoen per jaar naar een besparing van € 190 miljoen in het jaar 2017.

Ontwikkelingen

Voor Bergeijk is er nog een aantal relevante ontwikkelingen. De belangrijkste zijn:

1. Transformatie SRE

De komende jaren staan in het teken van de transformatie van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven. In de begroting 2014 en met name in de meerjarenraming 2015-2017 van het SRE is opgenomen dat een aantal taken, dat op dit moment door het SRE wordt uitgevoerd uiterlijk per 1 januari 2015 verschuiven naar de subregio of de gemeente. Deze taken vervallen dus in ieder geval op het regionale schaalniveau. Met het verschuiven van deze taken vervalt op termijn ook een deel van de inwonerbijdrage aan de SRE. In deze perspectievennota houden wij hier financieel geen rekening met een verlaging van de bijdrage.

De verwachting is dat het huidige personeelsbestand bij het SRE wordt gehalveerd. Omdat sprake is van personeel in dienst van de gemeenschappelijke regeling hebben de gemeenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de overdracht van personeel en de reductie op het personeelsbestand. Door de SRE zal worden voorgesteld het rekeningresultaat 2012 voor (gedeeltelijke) opvang van de mogelijke financiële gevolgen hiervan te reserveren.

Besluitvorming over de transformatie zal in juni in de Regioraad plaatsvinden waarna na de zomer het proces kan worden ingegaan.

2. Veiligheidsregio

De komende tijd zal vooral in het teken staan van geleidelijke overdracht van brandweertaken in de vorm van personeel en materieel en de borging van processen in de nieuw te vormen organisatie. Daarbij is een zorgvuldige voorbereiding noodzakelijk om onzekerheden en verkeerde inschattingen betreffende de ontvlechting van de brandweer uit de gemeentelijke organisatie te bewerkstelligen. Op 1 januari 2014 moeten de vaste krachten en de vrijwilligers over zijn naar de Veiligheidsregio. Ook wordt de gewenste constructie ten aanzien van materieel en kazernes bekeken. Er wordt een basispakket veiligheid ontworpen dat elke gemeente afneemt. Daarnaast is de gemeente vrij om extra diensten af te nemen. In deze perspectievennota is alvast financieel rekening gehouden dat deze overgang in verband met niet volledig terug te dringen overheadkosten niet financieel budgettair neutraal zal gaan verlopen.

3. Samenwerking Kempengemeenten

Voor de onderscheiden afdelingen binnen de samenwerking dient rekening gehouden te worden met wezenlijke veranderingen in de komende jaren. Vooral veranderende wetgeving vraagt voortdurende aanpassing van de organisatie, waaronder de decentralisatieopgaven. Daar komt bij het initiatief om verdergaande, vernieuwde en versnelde samenwerking te onderzoeken tussen de gemeenten, waarbij Bergeijk heeft gekozen voor onderzoek naar verdergaande samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering. Het gaat om onderzoek naar samenwerking op het terrein van verzekeringen, belastingen en op het terrein van vergunningen, toezicht en handhaving.

II Financiële kaders begroting

Financiële kaders perspectievennota

Voor de Perspectievennota 2014-2017 gelden de onderstaande uitgangspunten. Deze uitgangspunten worden ook toegepast bij de programmabegroting.

Algemeen

Het algemene uitgangspunt is een sluitende begroting. Wettelijk gezien hoeft alleen het begrotingsjaar sluitend te zijn. Als dit niet het geval is moet de begroting meerjarig (laatste jaarschijf) sluitend zijn. Wij streven naar een begroting die in het begrotingsjaar 2014 sluitend is.

Aandachtspunten toezichthouder

De provincie geeft in "Actualiteiten en aandachtspunten begroting 2014" de nodige aandachtspunten. De belangrijkste zijn:

- Bij de beoordeling of de begroting structureel in evenwicht is, maakt de provincie gebruik van het overzicht van incidentele baten en lasten, waardoor ze kan bepalen of er sprake is van een structureel begrotingssaldo.
- Taakstellingen/bezuinigingen. De taakstellingen voor het begrotingsjaar kunnen alleen onderdeel zijn van het begrotingssaldo als deze voldoende concreet en haalbaar zijn. Voor een positief oordeel is het noodzakelijk dat de raad een uitspraak doet over de invulling ervan. Daarbij dienen de te treffen bezuinigingsmaatregelen concreet op programmaniveau te zijn ingevuld.
- Taakstellingen verbonden partijen. Deze kunnen alleen betrokken worden in de bepaling van het begrotingssaldo als deze ook daadwerkelijk door het algemeen bestuur van de betreffende partij of regeling zijn vastgesteld.
- Grondexploitatie. Voor veel gemeenten in Nederland betekent dit een substantieel risico. Aandachtspunt is de reactie van de gemeente op de veranderende omstandigheden en verwachte resultaten.

Mei/junicirculaire 2013

Gelet op het tijdstip van behandelingsprocedure van de Perspectievennota 2014-2017 is het niet mogelijk de uitkomsten van de meicirculaire gemeentefonds bij de opstelling van deze Perspectievennota te betrekken. Wij zullen zo snel mogelijk na publicatie van de mei/junicirculaire de effecten in beeld brengen en u daarover informeren.

Lasten

Loonontwikkeling

Op dit moment schatten we in dat in verband met de grote bezuinigingstaakstelling bij de overheid de salarissen van overheidspersoneel voor de eerste jaren bevroren zullen blijven, ondanks het loslaten hiervan voor de zorg. In aansluiting op het Mondriaanakkoord is in het overleg tussen de sociale partners en het kabinet hierover een duidelijke afspraak gemaakt. Niet duidelijk is in hoeverre deze lijn zal worden doorgetrokken ten aanzien van de per 1 januari 2013 te verlengen CAO voor het gemeentepersoneel. Van de vakbonden kan de nodige druk komen om ook voor het overheidspersoneel de nullijn los te laten. Elk procent loonsverhoging betekent € 60.000 extra lasten. Omdat wij ons conformeren aan de rijksoverheid, wordt in deze PPN voor de jaren 2014 t/m 2017 uitgegaan van de nullijn.

Prijsontwikkeling

Voor de begroting 2014 en de meerjarenplanning geldt in principe de nullijn. Dit betekent dat de budgetten niet verhoogd worden. Hierop zijn enkele uitzonderingen:

- wettelijke tarieven (bijvoorbeeld leges paspoorten);
- contractueel overeengekomen indexeringen;
- prijzen van dienstverlening door derden (bijvoorbeeld verzekeringspremies);
- overige onvermijdelijke kostenstijgingen als gevolg van marktwerking en inflatie. Hiervoor geldt het algemene percentage.

Wij werken met een stelpost loon- en prijsstijging. Het percentage voor de algemene prijsontwikkeling wordt gebaseerd op de door het rijk verstrekte gegevens bij de mei/junicirculaire 2013 (prijsmutatie BBP¹). Door nog efficiënter te werken en in te kopen verwachten we de gevolgen van loon- en prijsontwikkelingen voor onze budgetten gedeeltelijk op te vangen. Hierdoor wordt de reservering inflatiecorrectie met 50% verlaagd.

¹) BBP: Bruto Binnenlands Product
Perspectievennota 2014-2017

Afschrijvingskosten

De afschrijvingen op investeringen vinden plaats conform de Financiële verordening gemeente Bergeijk 2011.

Tijdens het opstellen van de begroting 2014 en het meerjarig perspectief 2015-2017 worden op basis van de bij de 1^e burap geactualiseerde kredieten 2013 en de per 1 september 2013 te actualiseren grondexploitatie, de kapitaallasten en het renteresultaat voor 2014 en meerjarig herberekend.

Rentelasten

Binnen de begroting wordt gewerkt met de systematiek van rekenrente. Het algemene rentepercentage voor de berekening van kapitaallasten van de investeringen, de rente over het eigen vermogen (en de hiermee samenhangende bespaarde rente) bedraagt 5%. In de grondexploitaties wordt gerekend met een rente van 4%.

Onvoorzien

In de begroting wordt hiervoor € 25.000 geraamd. Dit budget is niet gelabeld aan programma's. Het college heeft het mandaat tot het doen van uitgaven tot € 20.000 per keer.

Toerekening van de apparaatskosten

De indirecte apparaatskosten (personeelskosten en overhead) worden aan de directe kosten toegerekend.

Voorzieningen en reserves

Stortingen in voorzieningen en toevoegingen aan reserves (en onttrekkingen uit reserves) vinden plaats conform de vastgestelde uitgangspunten zoals vermeld in de nota reserves en voorzieningen (2008). Als er vastgestelde beheerplannen zijn (inclusief het bij de beheerplannen behorende kwaliteitsniveau) zijn de stortingen in de voorzieningen hierop gebaseerd.

Baten

Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering wordt gebaseerd op de door het rijk verstrekte gegevens bij de mei/junicirculaire 2013. Eventuele significante wijzigingen als gevolg van de septembercirculaire 2013 worden via een aparte begrotingswijziging aan u voorgelegd. Voor de meerjarenplanning is uitgegaan van lopende prijzen (dus inclusief inflatie).

Wet waardering onroerende zaken

Als basis voor de onroerende zaakbelastingen dienen de begrote opbrengsten, vermeerderd met een autonome toename van 2% per jaar. Vanuit het voorzichtigheidsbeginsel wordt geen rekening gehouden met extra opbrengsten vanwege areaaluitbreiding.

Belastingen en dergelijke

- Voor de rechten (rioolheffing en reinigingsrecht) wordt uitgegaan van 100% kostendekking.
- De overige belastingen stijgen minimaal trendmatig. Voor de indexering wordt uitgegaan van een vast percentage van 2% of, als dit hoger is, zoals vermeld in de mei/junicirculaire 2013 gemeentefonds.
- Het tarief voor de toeristenbelasting bedraagt 3,11% van de omzet.
- Pachten en erfpachten worden bepaald op grond van de "Notitie erfpachtbeleid 2006" en "Nota Pachtbeleid 2007". De verdeling van de verkoopopbrengst van de pachtgronden is als volgt: 25% wordt toegevoegd aan de reserve duurzame ontwikkeling buitengebied (dob-fonds) en 75% wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Overig

Autonome groei

Voor het begrotingsjaar en de meerjarenplanning gaan wij uit van de hoogte van het aantal woningen en inwoners per 1 januari 2013. Omdat de geplande woningbouw een hoge mate van onzekerheid kent, worden woningbouwprognoses niet meegenomen. Deze onzekerheid wordt versterkt door de aanhoudende economische recessie en de toenemende ontgroening en vergrijzing

Dit is geheel in overeenstemming met het voorzichtigheidsprincipe en de algemene regels van verantwoording: lasten nemen zodra ze voorzien zijn en baten nemen zodra ze gerealiseerd zijn.

De ramingen in de begroting (perspectievennota) zijn gebaseerd op 18.188 inwoners en 7.467 woonruimten.

Risico's

Uitgangspunt zijn de risico's zoals opgenomen in de Jaarstukken 2012.

Inventarisatie risico analyse

Omschrijving risico	Jaarrekening 2012			Gewijzigde Begroting 2012		
	AR	AR GREX	Totaal	AR	AR GREX	Totaal
1. Programma bestuurlijk handelen en dienstverlening						
BGT	150.000		150.000	150.000		150.000
3. Programma Bouwen, wonen & milieu						
Planschadeclaims huidige bestemmingsplannen	25.000		25.000	25.000		25.000
Planschadeclaims actualisering bestemmingsplannen	62.500		62.500			0
Waterlaat fase VI	200.000		200.000	200.000		200.000
Inkomstenbudget omgevingsvergunning, activiteit bouw	93.000		93.000	90.000		90.000
4. Programma Economie						
Risico's Grondexploitatie		3.462.000	3.462.000		3.200.000	3.200.000
5. Programma Welzijn						
Leerlingenvervoer	60.000		60.000			0
6. Programma Werk, inkomen en zorg						
WMO (a.g.v. extramuraliseren zorgzwaartepakket 1, 2 en 3)	0		0	50.000		50.000
BUIG	60.000		60.000	25.000		25.000
7. Programma Algemene middelen en onvoorzien						
Algemene uitkering	198.750		198.750	198.750		198.750
Organisatie/bedrijfsrisico						
GewaARBorgde geldleningen	355.000		355.000	355.000		355.000
Alliander voorheen Endinet	158.000		158.000	36.000		36.000
Verbonden partijen						
Samenwerking Kempen gemeenten	33.000		33.000	81.300		81.300
Overige verbonden partijen	PM		PM			
Overig	PM		PM			
Totaal	1.395.250	3.462.000	4.857.250	1.211.050	3.200.000	4.411.050

Een uitgebreide toelichting op de risico's is opgenomen in de Jaarstukken 2012 (pagina 72 tot en met 75).

Het risicoprofiel wordt door de volgende mutaties verlaagd. In de 1^e burap 2013 wordt de financiële last van de eindafrekening van Endinet/Alliander ad € 158.000 daadwerkelijk genomen. De budgetten van het leerlingenvervoer en wet BUIG zijn in zowel in de 1^e burap 2013 als in deze perspectievennota verhoogd, waardoor ook deze risico's vervallen.

Tegelijkertijd met deze perspectievennota wordt een voorstel gedaan ter verlaging van de grondprijzen. Hierdoor zal de voorziening van de verliesgevende complexen moeten worden aangevuld vanuit de risicoreserve grondexploitatie voor € 1,6 miljoen. De in het bovenstaand overzicht opgenomen risico's Grondexploitatie dalen dan van € 3,5 miljoen naar € 1,9 miljoen.

Ook zijn in deze perspectievennota de kosten voor de BGT (Basisregistratie grootschalige topografie) opgenomen (risico op programma bestuurlijk handelen en dienstverlening).

Hierdoor wordt het in de jaarstukken 2012 opgenomen risicoprofiel van € 4,8 miljoen aangepast tot een niveau van € 2,9 miljoen. Dit aangepaste risicoprofiel wordt gebruikt voor het berekenen van de ratio weerstandscapaciteit verderop in deze perspectievennota.

III Financiële positie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële positie van onze gemeente. De financiële positie is medebepalend voor het keuzeprocess en de prioriteiten die worden gesteld in deze perspectievennota.

Financieel meerjarenperspectief

Het financiële perspectief 2014 - 2017 is als volgt bepaald:

- Startpositie: Programmabegroting 2013 – 2016 en begrotingswijzigingen (tot en met 25 april 2013);
- Toegevoegd is 2017. Hierbij is 2016 overgenomen en worden mutaties hierop afzonderlijk opgenomen;
- De mutaties algemene uitkering o.b.v. september en decembercirculaire 2012;
- De inzichten uit de Jaarstukken 2012;
- Gevolgen regeerakkoord;
- De financiële kaders (zie hoofdstuk II);
- De inzichten uit de 1^e burap 2013 met meerjarige gevolgen.

Samenvatting financieel perspectief 2014-2017

	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2014	2015	2016	2017
A	Begrotingssaldo na vaststelling Begroting 2013 op 25-10-2013	234	-487	362	362
B	Wijzigingen begroting t/m 25-4-2013	- 4	- 6	- 7	- 9
	Saldo Begroting 2013 na wijzigingen	231	- 493	355	352
C	Bestaand beleid	- 225	- 710	- 1.095	- 1.034
D	Nieuw Beleid	- 9	- 109	-9	-9
E	Ruimte voor Beleid	0	0	0	0
	Totaal wijzigingen	- 234	- 818	- 1.104	- 1.042
F	Saldo Perspectievennota 2014-2017	- 4	- 1.311	- 749	- 690

-/- = meer lasten/minder baten, + = minder lasten/meer baten

De mutaties worden in bijlage 1 en 2 toegelicht.

Ontwikkeling reserves en voorzieningen

Om een goed beeld te krijgen van de financiële positie van de gemeente is inzicht in de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen gedurende de looptijd van de Perspectievennota een goed hulpmiddel om dat vereiste beeld te verstrekken. Daarbij is het van belang in het oog te houden in hoeverre vrijelijk kan worden beschikt over de reserves zonder daarbij de uitvoering van de lopend en voorgenomen toekomstige beleidsvoornemens in gevaar te brengen. Aan deze randvoorwaarde kan niet strikt worden voldaan, omdat de reserves en de rente daarover in de begroting als structureel dekkingsmiddel wordt ingezet.

Hieruit moet niet de conclusie worden getrokken dat geen sprake is van een minder solide financiële Perspectievennota of Begroting. Het gaat om dat deel van de reserve dat als weerstandsvermogen wordt gezien ter dekking van de risico's. In deze perspectievennota is uitgegaan van een risico omvang van € 2,9 miljoen. Bij een gehanteerde rekenrente van 5% betekent dit een risico in de exploitatie van € 145.000 per jaar.

Reserves

Omschrijving (x € 1.000)	2013	2014	2015	2016	2017
Algemene reserves	5.530	7.803	7.548	7.292	7.036
Bestemmingsreserves	8.414	8.892	8.670	8.438	8.166
Stand 31 december	13.944	16.695	16.218	15.730	15.202

Ondergrens voor gezamenlijke reserve

In de "Uitwerking van de beleidsnota reserves en voorzieningen 2008" is vastgesteld om voor de omvang van de algemene reserves gezamenlijk een ondergrens van € 4,8 miljoen te hanteren voor het opvangen van risico.

Ontwikkeling reserves en weerstandsratio

1. Met de voorgenomen verlaging van de grondprijzen wordt aan de algemene reserve risico grondexploitatie € 1,6 miljoen onttrokken om daarmee de voorziening tekorten grondexploitaties op het vereiste niveau te brengen. Hiermee daalt de reserve risico grondexploitatie.
2. In de begroting 2013-2016 was uitgegaan van een winst grondexploitaties over 2013 en 2014 van totaal € 5,2 miljoen, verdeeld over € 3,5 miljoen voor de algemene reserve risico grondexploitatie en € 1,7 miljoen voor de bestemmingsreserve ROL. Door de verlaging van de grondprijzen daalt de winst. De verwachting is dat in 2013 een winst van € 0,8 miljoen en in 2014 € 2,9 miljoen zal worden gemaakt: totaal € 3,7 miljoen. Wanneer uitgegaan wordt dat de stortingen in de bestemmingsreserve ROL vooralsnog gehandhaafd blijven op de begrote € 1,7 miljoen is er € 2,0 miljoen over voor toevoegen aan de algemene reserve grondexploitatie. Dit is € 1,5 miljoen minder dan in de begroting 2013-2016 is opgenomen. Voor 2013 valt de algemene reserves € 0,2 miljoen en vanaf 2014 € 1,5 miljoen lager uit
3. Begrotingssaldi. Door de lagere algemene uitkering als gevolg het regeerakkoord zijn de begrotingssaldi vanaf 2015 negatief. Indien het regeerakkoord onverkort wordt toegepast zullen zonder maatregelen de begrotingssaldi ten laste komen van de algemene reserves.

Als we deze ontwikkelingen verwerken, krijgen we het volgende beeld van de algemene reserves:

Omschrijving (x € 1.000)	2013	2014	2015	2016	2017
Algemene reserves (incl. rekeningresultaat 2012)	5.530	7.803	7.548	7.292	7.036
In mindering					
1. Verlaging grondprijzen	- 1.614	- 1.614	- 1.614	- 1.614	- 1.614
2. Lagere winst grondexploitatie	- 200	- 1.500	- 1.500	- 1.500	- 1.500
3. Begrotingssaldo					
2013 (1 ^e burap)	221	221	221	221	221
2014		- 4	- 4	- 4	- 4
2015		- 1.311	- 1.311	- 1.311	- 1.311
2016				- 749	- 749
2017					- 690
Stand 31 december	3.937	4.906	3.340	2.335	1.389

In 2015 en verder wordt de ondergrens van € 4,8 miljoen doorbroken.

Ratio weerstandscapaciteit

De ratio weerstandscapaciteit geeft de verhouding tussen de beschikbare (algemene reserves) en de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's). In de nota Reserves en Voorzieningen 2008 is deze norm vastgesteld op minimaal 1,0. Ook is een absolute ondergrens van de beschikbare weerstandscapaciteit/ algemene reserves vastgesteld op € 4,8 miljoen.

In het onderdeel risico's is aangegeven dat, wanneer rekening gehouden wordt met de verlaging van de grondprijzen en overige vervallen risico's, het risicoprofiel van de jaarstukken 2012 ad € 4,8 miljoen kan worden bijgesteld tot € 2,9 miljoen.

Het verloop van de ratio weerstandscapaciteit zoals opgenomen was in de begroting 2013-2016 en het verwachte verloop in deze perspectiefnota is dan als volgt:

Jaar	Begroting 2013	PPN 2014
2013	1,28	1,4
2014	1,43	1,7
2015	1,99	1,2
2016	1,83	0,8
2017		0,5

Er is nog geen rekening gehouden met de decentralisaties uit het regeerakkoord. De risico's zullen in principe toenemen en de algemene reserves zullen hierdoor moeten worden versterkt.

Conclusie

De weerstandscapaciteit daalt in 2013 onder de vastgestelde norm van € 4,8 miljoen maar voldoet weer in 2014. Vanaf 2015 komen de algemene reserves onder de vastgestelde norm en zullen daarna mogelijk verder afnemen als gevolg van de financiële ontwikkelingen in de komende jaren door verdere bezuinigingsopgave vanuit het rijk. Daar tegenover staat dat de risico's bij de gemeente zullen toenemen als gevolg van de op stapel staande decentralisatietaken van het rijk. Dit roept juist om versterking van de weerstandscapaciteit.

Mogelijkheden van versterken weerstandscapaciteit:

De volgende mogelijkheden tot versterking worden gezien:

- (gefaseerd) verkopen van een deel van de stille reserve ad € 90 miljoen: bijvoorbeeld 40 ha in 4 jaar met een opbrengst van € 2,0 miljoen. Een stille reserve is het verschil tussen de opbrengstwaarde en de waarde in de boeken.
- Aanpassing huidige stand van de bestemmingsreserve ROL voor dat deel waarvoor nog geen bestedingen zijn vastgelegd: ca € 1,0 miljoen.
- Vrijval van bestemmingsreserves waarvoor nog geen daadwerkelijk bestedingsplan is: opbrengst tussen € 0,2 en € 0,5 miljoen.
- Begroot overschot reserve grondbank: ca € 140.000 bij handhaving van het huidige plafond van € 0,5 miljoen.
- Verlagen van het huidige plafond van de reserve grondbank van € 0,5 miljoen.
- Toekomstige resultaten grondbedrijf (verwacht voor 2013: € 0,8 miljoen en voor 2014: € 2,9 miljoen) in combinatie met minder naar bestemmingsreserve ROL.
- Positieve rekeningsresultaten: standaard naar de algemene reserve.

Wij willen vóór de aanbidding van de begroting 2014 een herziene nota reserves en voorzieningen aanbieden, waarin bovenstaande mogelijkheden worden betrokken.

Voorzieningen

Hieronder zijn alle voorzieningen in beeld gebracht. Ook de voorziening grondexploitatie en de voorziening debiteuren zijn zichtbaar gemaakt. In de jaarrekening worden deze op de balansposten Onderhanden werk respectievelijk Debiteuren in mindering gebracht.

Omschrijving (x € 1.000)	2013	2014	2015	2016	2017
Bora	849	462	696	767	837
Grondexploitatie	3.705	3.705	3.705	3.705	3.705
Debiteuren	187	204	221	238	255
Overige	156	299	428	460	478
Stand 31 december	4.897	4.670	5.050	5.170	5.275

Deze voorzieningen zijn op dit moment toereikend. Wij worden daarin gesterkt door de rechtmatigheidsverklaring van de accountant op de jaarrekening 2012. In bovenstaand overzicht is nog niet verwerkt de toename van € 1,6 miljoen Voorziening Grondexploitatie ten gevolge van de voorgenomen verlaging van de grondprijzen.

Context financiële positie

De financiële positie van onze gemeente wordt bepaald door de historie en het economisch tij (de recessie). Wij zetten in op een gezonde financiële positie, waarbij het weerstandsvermogen wordt gewaarborgd.

Historie

Het vaststellen van een sluitende begroting met ruimte voor nieuw beleid heeft afgelopen jaren geleid tot het inkrimpen van de budgetten voor bestaand beleid. Budgetten zijn taakstellend opgenomen zonder verhogingen in verband met prijscompensatie en areaaluitbreidingen. De lucht is uit de begroting gehaald. In 2010 is er een kerntakendiscussie geweest. Vanuit de organisatie is voor de jaren 2011 t/m 2014 (taakstellend) jaarlijks € 100.000 bezuinigd op de omvang van de formatie. Deze taakstelling kon volledig worden gerealiseerd.

Budgetten die in belangrijke mate worden bepaald door lonen of prijzen die meer dan gemiddeld stijgen (bijv. energie) zijn hiermee onder druk komen te staan.

Financiële beheersing

De financiële beheersing is de afgelopen jaren verbeterd. De kaders voor de bewaking van het weerstandsvermogen zijn gesteld in de beleidsnota reserves en voorzieningen 2008. In 2010 zijn de actuele beheerplannen opgeleverd voor de periode 2011-2020, zodat de financiële consequenties voor het in stand houden van het voorzieningenniveau en het borgen van de continuïteit van de bedrijfsvoering inzichtelijk zijn. Onderdeel van het beleid gericht op de financiële beheersing is een sluitende begroting. Dit betekent voor de begroting 2014-2017 dat het begrotingsjaar 2014 of begrotingsjaar 2017 sluitend moet zijn.

IV Dekkingsmogelijkheden

ALGEMENE OPMERKING

In dit hoofdstuk worden de beschikbare dekkingsmiddelen in beeld gebracht. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele dekkingsmiddelen. Eén van de dekkingsmogelijkheden is ruilen van oud voor nieuw. Oud voor nieuw beleid kan zowel incidentele als structurele dekkingsmogelijkheden opleveren.

Uitgangspunten voor een verantwoorde financiële dekking:

- structurele uitgaven dekken door structurele inkomsten;
- incidentele uitgaven dekken door incidentele inkomsten;
- geen inzet van nog niet gerealiseerde baten.

Structurele dekkingsmogelijkheden

Verhogen inkomsten

Voor het behouden van een gezonde financiële positie is het noodzakelijk dat wij op zoek gaan naar financiële middelen. Hiervoor zijn de volgende mogelijkheden aanwezig:

1. Boventrendmatige verhoging van de OZB
Naast de 2% trendmatige verhoging kan gekozen worden voor een boventrendmatige verhoging. Een boventrendmatige verhoging van 1% levert € 32.000 op.
Voorbeeld: bij een WOZ-waarde van € 270.000 zal bij 1% stijging van het OZB-tarief de belasting stijgen van € 237 naar € 239. Bij een stijging met 10% zal de belasting stijgen van € 237 naar € 261. Dit voorbeeld levert de gemeente € 325.000 op aan extra inkomsten.
2. Verhogen toeristenbelasting
Een verhoging van het percentage kurtax met 0,01% van 3,11% naar 3,12% levert een structurele meeropbrengst op van € 27.000. Opgemerkt wordt dat deze opbrengst op dit moment erg onder druk staat als gevolg van de economische recessie.
3. Verhogen pachtprijzen
De gemeente is vrij om de prijs van kort tijdelijke pachtgronden te bepalen. De gehanteerde Pachtprijs voor 2013 is € 800 per ha per jaar. Tot nu toe wordt de pachtprijs, conform het Pachtbeleid, jaarlijks met € 25 p/ha/ verhoogd. Hogere prijzen zijn mogelijk (aanpassing beleid). Voorstelbaar is dat de pachtprijs wordt verhoogd naar € 825. Dit leidt tot een structurele eeropbrengst van ca € 25.000.
4. Verkopen gronden
Er kan ook worden overwogen om nog meer pachtvrije gronden (de kort tijdelijke pachtgronden) te verkopen. Momenteel leveren deze gronden (294 ha) aan pachtinkomsten € 800 per ha per jaar op. De marktwaarde van deze grond ligt gemiddeld op € 50.000 per ha. Afhankelijk van de ontwikkeling van de rente levert dit rendement op. Verkoop van 10 ha á € 50.000 per jaar levert een structurele opbrengst van € 500.000.
5. Versoberen voorzieningenniveau
Verder kan worden overwogen om het onderhoud en groot onderhoud van de openbare ruimte en gebouwen te versoberen evenals versobering aan te brengen in het aantal voorzieningen of voorzieningen te reduceren.
6. Verlagen van uitgaven
Op de apparaatskosten kan door het treffen van efficiëncymaatregelen en het terugdringen van taken en/of via innovatie andere werkwijzen ontwikkelen die het mogelijk maken met de bestaande organisaties (inclusief ISD en mogelijk andere verbonden partijen) de op stapel staande decentralisaties van het rijk deels of volledig te kunnen opvangen.

Incidentele dekkingsmogelijkheden

1. **Fasieren/temporiseren**
Het (gedeeltelijk) vooruitschuiven van investeringen of uitvoering van beheerplannen in de tijd leidt tot incidentele voordelen in de eerste jaren van het meerjarenperspectief.
2. **Bestemmingsreserve Ruimtelijke ontwikkeling leefbaarheid en vestigingsklimaat (ROL)**
Deze bestemmingsreserve biedt ruimte voor het dekken van nieuw beleid. Echter bij het uitblijven van de verkoop van gronden zal de bestemmingsreserve onder druk kunnen komen te staan.
3. **Bestemmingsreserve Duurzame ontwikkeling buitengebied (DOB)**
Deze reserve biedt ruimte voor het dekken van investeringen op het gebied van duurzame ontwikkelingen buitengebied bij in exploitatie genomen gebieden voor woningbouw of aanleg van bedrijventerreinen.
4. **Verkoop grond woonbos**
Met de opbrengsten van de grondverkoop woonbos wordt de herinrichting van het Centrum en Riethoven bekostigd. Fase 1 en fase 2 zijn gedekt uit de verkoop van de reststroken. Fase 3 en fase 4 zijn afhankelijk van de ontwikkelingen en verkoop van de kavels van het woonbos.

Bijlage 1: Financieel overzicht beleidsitems

ID	Omschrijving	U/I	Voordeel	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
(var)			Nadeel	2014	2015	2016	2017
0) beginsaldo							
BS01	Saldo begroting 2013-2016		voordeel	234.240		362.452	361.768
BS01	Saldo begroting 2013-2016		Nadeel		487.378		
BS01	Begrotingswijziging 2013		Nadeel	3.642	5.518	7.432	9.384
Subtotaal beginsaldo incl beginsaldo				230.598	-492.896	355.020	352.384
1) Bestaand beleid							
BB01	Bijdrage RIEC	U	Nadeel	9.110	9.110	9.110	9.110
BB02	Maatschappelijke steunsystemen	U	Nadeel	7.000	7.000	7.000	7.000
BB03	Verhoging kosten cliëntondersteuning	U	Nadeel	7.000	7.000	7.000	7.000
BB04	Implementatie Electronisch Kind Dossier	U	voordeel	10.000	10.000	10.000	10.000
BB05	Verhoging inwonersbijdrage GGD	U	Nadeel	4.025	4.025	4.025	4.025
	Dekking via loon en prijsstijging	U	voordeel	4.025	4.025	4.025	4.025
BB06	Voeding aan BORA uit begroting	U	voordeel	8.550	8.550	8.550	8.550
	Aanvulling huur VV Terlo	I	voordeel	1.200	1.200	1.200	1.200
BB07	VVE-doelgroep kinderen	U	Nadeel	23.100	23.100	23.100	23.100
BB08	Administratieve aanpassing subsidie bibliotheek	U	voordeel	17.000	17.000	17.000	17.000
	Administratieve aanpassing subsidie Stg. MEE	U	voordeel	2.000	2.000	2.000	2.000
BB09	Aframen gymvergoeding onderwijs	U	voordeel	10.000	10.000	10.000	10.000
BB10	Administratieve aanpassing EKD	U	voordeel	2.000	2.000	2.000	2.000
	Administratieve aanpassing EKD	U	Nadeel	2.000	2.000	2.000	2.000
BB11	Gevelvoegwerk Beatrixschool	U	Nadeel	9.920	-	-	-
	Onttrekking bestemmingsreserve onderwijshuisvesting	I	voordeel	9.920	-	-	-
BB12	Regio archeoloog	U	Nadeel	4.000	4.000	4.000	4.000
BB13	Indexering Erfpacht canon De Zwarte Bergen	I	voordeel	21.000	21.000	21.000	21.000
	Indexering Erfpacht canon De Zwarte Bergen	I	Nadeel	16.000	16.000	16.000	16.000
BB14	Verhoging kosten leerlingenvervoer	U	Nadeel	51.000	51.000	51.000	51.000
BB15	Huuropbrengsten gebouw TTV	I	voordeel	2.890	2.890	2.890	2.890
BB16	Verhoging inwonerbijdrage + OVD VRZBO	U	voordeel	2.631	2.631	2.631	2.631
	Verhoging inwonerbijdrage + OVD VRZBO	U	Nadeel	2.631	2.631	2.631	2.631
BB17	Administratieve aanpassing piketregeling	U	voordeel	6.000	6.000	6.000	6.000
	Administratieve aanpassing piketregeling	U	Nadeel	6.171	6.171	6.171	6.171
	Dekking via stelpost loon & prijsstijging	U	voordeel	171	171	171	171
BB18	Aframen inkomsten bouwleges	I	Nadeel	100.000	100.000	100.000	100.000
BB19	Basis registratie grootschalige topografie (BGT)	I	Nadeel	50.000	50.000	50.000	-
BB20	Diverse aanpassingen Beheer privaatrechtelijk grondbezit	I	voordeel	253.500	253.500	253.500	253.500
	Diverse aanpassingen Beheer privaatrechtelijk grondbezit	I	Nadeel	253.500	253.500	253.500	253.500
BB21	verhoging kosten inspectie kinderopvang	U	Nadeel	5.000	5.000	5.000	5.000
BB22	Verlaging bijdrage SRE	U	voordeel	6.016	6.016	6.016	6.016
	Verlaging bijdrage SRE	I	Nadeel	738	738	738	738
BB23	Bijdrage ODZOB	U	Nadeel	232.166	232.166	232.166	232.166
	Overgang personeel naar ODZOB	U	voordeel	150.000	150.000	150.000	150.000
	dekking bijdrage ODZOB	U	voordeel	35.000	35.000	35.000	35.000
BB24	Bijdrage VRZOB overhead	U	Nadeel	150.000	150.000	150.000	150.000
BB25	Secretarieleges	I	voordeel	26.220	26.220	66.220	96.220
	Afdracht rijksleges	U	Nadeel	11.000	11.000	28.000	38.000
BB26	Algemene uitkering	I	voordeel	118.317			
	Algemene uitkering	I	Nadeel		421.931	772.927	719.236
BB27	Mutatie Stelpost loon/prijsstijging	U	voordeel	2.530		3.883	
	Mutatie Stelpost loon/prijsstijging	I	Nadeel		4.040		144.207
BB28	Meer inkomsten OZB eigenaren	I	voordeel	30.000	30.000	30.000	30.000
BB29	Minder Raadsleden	U	voordeel	12.500	12.500	12.500	12.500
BB30	Ophoging begroting GRSK	U	Nadeel	92.866	62.119	70.490	74.552
	Dekking via stelpost loon & prijsstijging	U	voordeel	23.872	23.872	23.872	23.872
BB31	Ophogen contract BIZOB	U	Nadeel	5.000	5.000	5.000	5.000
	Dekking via stelpost loon & prijsstijging	I	voordeel	5.000	5.000	5.000	5.000
BB32	Ophoging baten OZB gebruikers vanaf 2017	I	voordeel	-	-	-	10.815
BB33	Ophoging baten OZB eigenaren vanaf 2017	I	voordeel	-	-	-	56.411
BB34	Ophoging baten toeristenbelasting vanaf 2017	I	voordeel	-	-	-	7.759
BB35	Verlaging baten toeristenbelasting	I	Nadeel	43.000	43.000	43.000	43.000
BB36	Verlenging dividend WVK 2015-2017	I	voordeel		200.000	200.000	200.000
BB37	Opbrengst reguliere pacht	I	voordeel	25.000			

ID	Omschrijving	U/I	Voordeel/	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
(var)			Nadeel	2014	2015	2016	2017
BB38	Programmakosten BBZ/ BUIG/ Wmo/ leefvoorzieningen	U	voordeel	58.310	467.194	410.143	425.143
BB39	Algemene uitkering/ Wmo decentralisatieuitkering	I	Nadeel		500.000	500.000	500.000
BB40	Actualiseren rente leningportefeuille	U	voordeel	50.000			
BB41	Verlaging onderhoudsbudget 2014	U	voordeel	2.000	-	-	-
BB42	Aankoop kunstwerken aframen	U	voordeel	10.000	10.000	10.000	10.000
	Dekking aankoop kunstwerken aframen	I	Nadeel	10.000	10.000	10.000	10.000
BB43	Storting BR Centra voor jeugd en gezin	U	Nadeel	18.775	18.775	18.775	18.775
Saldo Bestaand beleid				225.451-	709.638-	1.095.133-	1.033.609-
Subtotaal bestaand beleid				5.147	1.202.534-	740.113-	681.225-
2) nieuw beleid							
NB01	Toezicht handhaving Drank-horecawet	U	Nadeel	2.500	2.500	2.500	2.500
NB02	Subsidie Alzheimer ZO Brabant	U	Nadeel	1.500	1.500	1.500	1.500
NB03	MFA Luyksgestel verhuur ruimte aan BSO	I	voordeel	5.200	5.200	5.200	5.200
NB04	Formatie beleidsadviesing	U	Nadeel	76.000	76.000	76.000	76.000
	Dekking formatie beleidsadviesing uit loonsom	U	voordeel	76.000	76.000	76.000	76.000
NB05	Centrummanagement	U	Nadeel	10.000	10.000	10.000	10.000
NB06	Uitvoering Sluipverkeerwerende maatregelen N69	U	Nadeel	-	100.000	100.000	-
	Subsidie Sluipverkeerwerende maatregelen N69	I	voordeel	-	-	100.000	-
NB07	Subsidie wegens verhuur ruimte Den Eijkholt	U	Nadeel	10.000	10.000	10.000	10.000
	Verhuur ruimte Den Eijkholt	I	voordeel	10.000	10.000	10.000	10.000
Saldo Nieuw beleid				8.800-	108.800-	8.800-	8.800-
Subtotaal Nieuw beleid				3.653-	1.311.334-	748.913-	690.025-
3) ruimte voor beleid							
Saldo Ruimte voor beleid				-	-	-	-
Subtotaal Ruimte voor beleid				3.653-	1.311.334-	748.913-	690.025-

Bijlage 2: Toelichting beleidsitems

ALGEMENE OPMERKING

De cijfers tussen de haakjes hebben betrekking op begrotingsjaar 2014

BESTAAND BELEID

BETREFT BELEID DAT VANWEGE BESTAANDE AFSPRAKEN UITGEVOERD DIENT TE WORDEN EN WAARVOOR GEEN KEUZEMOGELIJKHEID GELDT

BS01 Saldo begroting 2013-2016 incl. begrotingswijzigingen (€ 230.598 V)

Dit saldo is overgenomen uit de programmabegroting 2013-2016 (€ 234.240 V) inclusief begrotingswijzigingen die daarna door de raad zijn aangenomen (€ 3.642 N).

De begrotingswijzigingen zijn als volgt:

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Primitieve begroting 2013-2016	234.240	- 487.378	362.452	361.768
Mutaties				
BR Inventaris gemeenschapshuizen/ raad 26/06/2012 6f	-3.642	-5.518	-7.432	-9.384
Primitieve begroting 2013-2016 voor PPN	230.598	-492.896	355.020	352.384

C. Bestand beleid

BB01 Bijdrage RIEC (€ 9.110 N)

Op 1 januari 2012 is het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Zuid West en Oost Brabant gestart ten behoeve van een overheidsbrede aanpak van ondermijnende georganiseerde criminaliteit. Voortzetting van de samenwerking met het RIEC betekent een bijdrage vanaf 2014 van € 9.110.

BB02 Maatschappelijke steunsystemen (€ 7.000 N)

De gemeente Eindhoven verleent als centrumgemeente jaarlijks een subsidie aan de GGzE voor de activiteit 'maatschappelijke steunsystemen'. Doel van maatschappelijke steunsystemen is het voorkomen dat mensen in een sociaal isolement geraken. De activiteiten worden in de gehele regio uitgevoerd. Dit in het kader van preventie c.q. Wmo prestatieveld 7,8,9. Voor 2014 heeft de GGzE een offerte uitgebracht aan de gemeente Eindhoven voor uitbreiding van maatschappelijke steunsystemen. De gemeente Eindhoven heeft dit verzoek om uitbreiding, i.v.m. bezuinigingen, afgewezen. Hierop heeft de GGzE bij de gemeente Bergeijk een offerte ingediend voor uitbreiding van ondersteuning aan de Bergeijkse inwoners. Dit betekent voor Bergeijk € 7.000 aan kosten.

BB03 Verhoging kosten cliëntondersteuning (€ 7.000 N)

Wij verlenen jaarlijks subsidie aan de GGzE voor cliëntondersteuning. De afgelopen jaren heeft de GGD in de praktijk meer uur ingezet dan door ons is ingekocht. Tot nu toe heeft de GGzE dit binnen haar eigen begroting opgevangen. Afstemming van de ingekochte uren en de werkelijke uren betekent vanaf 2014 een extra bijdrage van € 7.000.

BB04 Implementatie Elektronisch Kind Dossier (€ 10.000 V)

In de periode 2009 t/m 2012 is het Elektronisch Kinddossier ingevoerd. De structurele kosten kunnen structureel worden verlaagd. Aframen uitgaven met € 10.000.

BB05 Verhoging inwonerbijdrage GGD (€ 4.025 N, correctie via stelpost Loon- en prijsstijging € 0)

In de begroting 2014 is rekening gehouden met een verhoging van de bijdrage over 2014 met 2%. Het AB stelt de begroting op 26 juni 2013 vast. Prijsstijgingen worden ten laste van de centrale stelpost "Loon- en prijsstijgingen" gebracht waardoor de verhoging budgettair neutraal is.

BB06 Voeding BORA i.v.m. aanleg extra voetbalveld VV Terlo (€ 7.350 N)

In 2013 wordt op basis van het amendement uit 2009 het extra wedstrijdveld aangelegd. Hiervoor wordt jaarlijks het TUOB onderhoudsbudget met € 8.550 verhoogd. De huurinkomst is € 1.200. Per saldo een nadeel van € 7.350.

BB07 VVE-doelgroep kinderen (€ 23.100 N)

De Wet OKE (Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie) is sinds 1 augustus 2010 van kracht. Gemeenten moeten zorg dragen voor voldoende aanbod van voorschoolse educatie en een sluitend systeem van werving en toeleiding naar voorschoolse educatie (VVE). VVE draagt bij aan het vroegtijdig aanpakken van een ontwikkelingsachterstand bij kinderen en helpt het kind vroegtijdig in de eigen kracht te zetten. Het rijk heeft een definitie gegeven van een doelgroepkind op basis waarvan kinderen in aanmerking komen voor het volgen van een VVE-programma. De kosten voor het volgen van het VVE-programma behoren voor een gedeelte door de gemeente vergoed te worden. Voor het jaar 2013 worden de kosten eenmalig gedekt uit de bestemmingsreserve CJG. De structurele kosten bedragen € 23.100.

BB08 Subsidie MEE en bibliotheek (€ 19.000 V)

Uit analyse bleek dat de subsidieparagraaf en de begroting niet overeenstemden. Aframen uitgaven met € 19.000.

BB09 Aframen gymvergoeding onderwijs (€ 10.000 V)

Het budget voor de gymvergoeding onderwijs kan vanwege minder groepen neerwaarts worden bijgesteld.

BB10 Administratief aanpassing EKD (budgettair neutraal)

Dit betreft een administratieve wijziging zonder financiële consequenties.

BB11 Gevelvoegwerk Beatrixschool (budgettair neutraal)

In 2009 is een IHP opgesteld voor de scholen, dat tot 2024 loopt. Hieruit blijkt welke onderhoud in enig jaar moet worden uitgevoerd en wat de kosten zijn. Voor 2014 is gepland dat een gedeelte van het gevelvoegwerk van de Beatrixschool wordt vervangen: kosten € 9.920. Deze kosten worden onttrokken aan de bestemmingsreserve onderwijshuisvesting.

BB12 Regio-archeoloog SRE (€ 4.000 N)

De gemeentelijke erfgoedkaart moet actueel blijven, er moet toezicht gehouden worden op het behoud archeologie, er is advies noodzakelijke m.b.t. bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen t.a.v. archeologie; bezwaar en beroep moet geregeld worden en de (voor de gemeente relevante) ontwikkelingen op het gebied van archeologie moeten worden gevolgd. Tot dusver waren deze taken niet belegd. De Kempengemeenten leggen deze taken neer bij de SRE. De jaarlijkse kosten zijn € 4.000.

BB13 Indexering erfpacht canon De Zwarte Bergen (€5.000 V)

In de begroting 2013-2017 is een bedrag van € 16.000 opgenomen als te ontvangen canon voor het gebruik van de gemeentelijke erfpachtgrond door camping De Zwarte Bergen te Luyksgestel. Dit bedrag is de afgelopen jaren in de begroting niet gewijzigd. Conform het erfpachtcontract wordt deze canon echter elke 2 jaar geïndexeerd. Inmiddels bedraagt deze canon ongeveer € 21.000. Een voordeel van € 5.000.

BB14 Verhoging kosten leerlingenvervoer (€ 51.000 N)

In 2011 is het leerlingenvervoer aanbesteed. 2012 was het eerste kalenderjaar waarin de financiële effecten van de aanbesteding duidelijk werden. Op basis van in 2013 wordt verwacht dat de kosten van 2014 en verder € 585.000 bedragen. Ten opzichte van de begroting 2013 ad € 534.000 een tekort van € 51.000. Naar aanleiding van het resultaat zal een extern bureau worden ingehuurd om onderzoek te doen naar het leerlingenvervoer. De raad zal worden geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek.

BB15 Huuropbrengsten gebouw Tafeltennisvereniging (€ 2.890 V)

Per 1 januari 2013 is een nieuwe TUOB overeenkomst afgesloten tussen gemeente en Tafeltennisvereniging. De huur van € 2.890 moet nog opgenomen op de begroting.

BB16 Verhoging inwonerbijdrage + OVD VRZBO (€ 2.631 N, na correctie via stelpost Loon- en prijsstijging € 0)

Bij de inwonerbijdrage en dienstverleningsovereenkomsten met de Veiligheidsregio op basis van het huidige beleid is voor 2014 rekening gehouden met een loonkostenstijging van 1% en 2% stijging voor de materiële consumptie. De begroting 2014 wordt op 14 juni 2013 door het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio behandeld. Prijsstijgingen worden ten laste van de centrale stelpost "Loon- en prijsstijgingen" gebracht waardoor de verhoging budgettair neutraal is.

BB17 Administratieve aanpassing piketdiensten (€ 171 N, na correctie via stelpost Loon- en prijsstijging € 0)

De kosten van piketdiensten worden administratief op de juiste plaats gezet en aangepast aan de precieze kosten. Prijsstijgingen worden ten laste van de centrale stelpost "Loon- en prijsstijgingen" gebracht waardoor de verhoging budgettair neutraal is.

BB18 Aframen inkomsten bouwleges (€ 100.000 N)

In de huidige meerjarenraming zijn voor de inkomsten bouwleges € 703.500 opgenomen. Op basis van de realisatie van de afgelopen jaren en de marktsituatie op dit moment, ramen wij de inkomsten bouwleges op € 603.500. Een nadeel van € 100.000.

BB19 Basisregistratie grootschalige topografie (BGT) (€ 50.000 N)

De BGT is een uniform, landsdekkend grootschalig en objectgericht topografisch bestand. De BGT bevat de digitale verzameling van topografische gegevens van fysieke objecten die 'in het veld' aanwezig zijn – zoals wegen, gebouwen en terreinen – welke kan worden weergegeven als een topografische kaart. De BGT is onderdeel van het nationaal uitvoeringsprogramma dienstverlening en E-overheid (@genda2015). Per 1-1-2016 moeten de gegevens van de bronhouders (o.a. gemeenten) gevuld zijn. Vanaf 1-1-2017 is het verplicht om deze basisregistratie toe te passen als ondergrond voor beleid, bestuur en beheer (o.a. bestemmingsplannen, vergunningen, rampenbestrijding, bevolkingssamenstelling, beheer openbare ruimte). Dit project wordt in kempenverband uitgevoerd. De totale kosten voor Bergeijk zijn € 150.000, te verdelen over een bijdrage in 2014, 2015 en 2016 van elk € 50.000.

BB20 Administratieve wijziging van diverse aanpassingen inzake privaatrechterlijk grondbezit (budgettair neutraal)

De diverse begrotingsposten worden voor een eenduidig beheer administratief aangepast. Er zijn geen financiële gevolgen.

BB21 Verhoging kosten inspecties kinderopvang (€ 5000 N)

De toename met een gastouderbureau, een locatie voor buitenschoolse opvang, een jaarlijkse groei van het aantal gastouders met 10% (richtlijn GGD) en kosten van eventuele nadere onderzoeken zorgt voor een aanpassing naar een totaal benodigd budget voor inspecties door de GGD van € 27.800 naar € 32.800. Een nadeel van € 5.000.

BB22 Verlaging bijdrage SRE (€ 5.277 V)

De begroting 2014 is gebaseerd op voortzetting van het huidige beleid. Er is geen indexering toegepast. De consequenties van de transformatie SRE zijn door SRE inzichtelijk gemaakt in de meerjarenraming 2015-2017. Na de transformatie is de verwachting dat de inwonerbijdrage van het SRE per inwoner teruggebracht zal worden van € 7,66 naar een structurele bijdrage rond € 3,00. De afgestoten taken worden, in principe, door de gemeenten opgepakt. In de meerjarenraming van Bergeijk wordt financieel nog geen rekening gehouden met een verlaging van de bijdrage na 2014. De bijdrage SRE 2014-2017 wordt aangepast van € 324.248 naar € 318.971. Een voordeel van € 5.277.

BB23 Bijdrage ODZOB (€ 47.166 N)

Vanaf 1 juni 2013 start de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB). De bijdrage van Bergeijk is voor 2014 bepaald op:

Taak	Bijdrage
Landelijke basistaken	152.162
Verzoektaken	57.182
Collectieve taken	20.424
Projectkosten (€ 1 opslag)	2.398
Totaal	232.166

Voor het uitvoeren van bovenstaande taken gaan vanuit de gemeente 2,7 fte over naar ODZOB. De hiermee gemoeide directe personeelskosten vallen binnen Bergeijk vrij, een voordeel van € 150.000. Daarnaast is voor de verzoektaken momenteel budgettair rekening gehouden met € 35.000 aan kosten. Mogelijk dat op termijn een (beperkt) deel van de overheadkosten binnen Bergeijk weg kan vallen door de overdracht van werkzaamheden naar de ODZOB. Dit zal bij de overdracht nader worden onderzocht. Totaal vallen er dus € 185.000 aan kosten weg. Het verschil met de bijdrage ODZOB voor 2014 ad € 232.166 betekent een nadeel van € 47.166.

BB24 Bijdrage VRBZO overhead (€ 150.000 N)

Per 1 januari 2014 wordt de brandweer geregionaliseerd. Het personeel en middelen worden overgedragen aan de Veiligheidsregio (VRBZO). Voor de bijdrage aan de VRBZO worden verschillende modellen onderzocht. Wat vaststaat, is dat er extra kosten komen voor (dubbele) overhead: de gemeentelijke overhead die nu aan de producten brandweer worden toegerekend vervallen slechts gedeeltelijk. Terwijl er door de Veiligheidsregio ook kosten voor overheadkosten gemaakt moeten gaan worden. De totale lasten, die in de administratie van Bergeijk worden toegerekend aan de producten die geregionaliseerd worden, zijn rond de € 1,2 miljoen. Hiervan is € 250.000 toegerekende interne overhead. Voorlopig wordt uitgegaan dat 60% van deze aan de brandweer toegerekende overhead niet zal kunnen vervallen. Dit betekent structurele extra kosten van € 150.000. De definitieve meerkosten worden bekend wanneer de nieuwe begroting 2014 van de VRBZO na regionalisering is opgesteld.

BB25 Secretarieleges (€ 15.220 V)

De secretarieleges zijn op basis van de verwachte aantallen doorgerekend. De aantallen identiteitsbewijzen en rijbewijzen zijn hierbij het belangrijkste. Hierbij is rekening gehouden met de momenteel geldende maximum prijzen en de verplicht af te dragen rijksleges. De inkomsten nemen toe van € 288.780 naar € 310.000. Een voordeel van € 26.220. De kosten rijksleges nemen toe van € 122.000 naar € 133.000. Een nadeel van € 11.000. Vooralsnog wordt uitgegaan dat deze meerinkomsten met de huidige bezetting zijn te realiseren. Per saldo een voordeel van € 15.220.

BB26 Algemene uitkering (€ 118.317 V)

Mutatie overzicht algemene uitkering excl. Wmo

Omschrijving:	2014	2015	2016	2017
Septembercirculaire 2012	153.903	84.445	95.591	95.591
Decembercirculaire 2012	99.016	98.915	100.665	100.665
Jaarschijf 2017 erbij				326.528
Regeerakkoord:				
Trap op, trap af	150.000	98.000	-214.000	-433.000
Uitname BTW-compensatiefonds	-139.000	-387.000	-387.000	-387.000
Politieke ambtsdragers		74.000	74.000	74.000
Uitname onderwijshuisvesting		-205.000	-205.000	-205.000
Lagere apparaatskosten gemeenten		-48.000	-96.000	-144.000
Stelpost uitgestelde bezuinigingen	-138.000	-138.000	-138.000	-138.000
Overige mutaties	-7.602	709	-3.183	-9.020
Mutaties algemene uitkering excl. Wmo	118.317	-421.931	-772.927	-719.236

Septembercirculaire 2012

In de septembercirculaire 2012 zijn de hoogte van het Gemeentefonds (met name 2014) en de decentralisatie-uitkeringen Wmo en CJG positief bijgesteld. E.e.a. zoals vermeld in het raadsvoorstel Begrotingswijziging 2012 d.d. 20 december 2012.

Decembercirculaire 2012

In de decembercirculaire 2012 is vanwege een verbetering in de berekeningssystematiek van de maatstaf huishoudens in het gemeentefonds, een hoger accres vanwege hogere begrote rijksuitgaven dan eerder in het regeerakkoord was aangegeven en extra middelen voor extramuralisering lage zorg zwaartepakketten Wmo een structureel voordeel van (afgerond) € 100.000. Een en ander zoals aangegeven de RIB van 5 februari 2013.

Jaarschijf 2017 erbij

In 2017 groeit de algemene uitkering op basis van lopende prijzen (inclusief inflatie) met € 326.528 ten opzichte van 2016.

Regeerakkoord

Onderstaande mutaties zijn in het Regeerakkoord of naar aanleiding hiervan afgesproken. De financiële verwerking vindt naar verwachting plaats in de mei/junicirculaire 2013.

Trap op, trap af

De hoogte van het gemeentefonds is tot 2015 redelijk stabiel. Vanaf 2016 dalen de geplande uitgaven op de ministeries. Door de normeringssystematiek trap op, trap af, daalt ook het gemeentefonds.

Perspectievennota 2014-2017

Uitname Btw-compensatie-fonds (BCF)

Het kabinet ziet af van het afschaffen van het BCF. Wel wordt er een korting van € 550 miljoen doorgevoerd. Ook wordt het voor het BCF beschikbare budget gemaximeerd.

De gevolgen voor de gemeente Bergeijk zijn naar verwachting in 2014 een € 139.000 lagere algemene uitkering, vanaf 2015 € 387.000.

Politieke ambtsdragers

De eerder voorgenomen forse vermindering van het aantal politieke ambtsdragers met bijbehorende aanpassing van het gemeentefonds is teruggedraaid: een voordeel van € 86.000. Wel is er een wetsvoorstel voor vermindering van het aantal raadsleden bij de eerste kamer ter schriftelijke behandeling aangeboden. Deze zogenaamde dualiseringscorrectie betekent voor Bergeijk een lagere algemene uitkering van € 12.000. Per saldo een voordeel vanaf 2015 van € 74.000.

Uitname onderwijshuisvesting

Het buitenonderhoud voor basisonderwijs wordt overgeheveld van de gemeente naar het basisonderwijs. De gemeente blijft verantwoordelijk voor nieuwbouw. Op het gemeentefonds wordt hiermee een eenzijdige korting doorgevoerd van € 256 miljoen op het cluster onderwijs. Uitgaven op dit cluster blijven achter bij wat gemeenten op het cluster ontvangen als gevolg van tijdelijk verborgen kapitaallasten (die bij nieuwbouw zichtbaar worden). Reden voor het Rijk om dit bedrag af te romen. Binnen Bergeijk zijn geen budgetten opgenomen die door de overheveling vrij vallen. Een verwacht nadeel vanaf 2015 van € 205.000.

Lagere apparaatskosten gemeenten

Het kabinet wil gemeenten grootschalig samenvoegen. Dat leidt volgens het kabinet tot kostenbesparingen. Deze samenvoeging wordt 'beloofd' door de vermeende kostenbesparingen alvast uit het Gemeentefonds te halen. Dit is in tegenspraak met de bestaande cultuur rond de financiële verhoudingen waarbij efficiencywinst toevalt aan de bestuurslaag waar deze wordt gegenereerd. Onbekend is op welke wijze deze korting wordt toegepast. Indien de in het Regeerakkoord aangegeven korting van € 60 miljoen in 2015, oplopend via € 180 miljoen in 2017 naar een substantieel hoger bedrag in 2018 en verder als algemene korting wordt doorgevoerd, betekent dit voor Bergeijk een verwacht nadeel vanaf 2015 van € 48.000 oplopend tot € 144.000 in 2017.

Stelpost uitgestelde bezuinigingen

In februari 2013 heeft het Centraal Plan Bureau de economische ontwikkeling van ons land doorgerekend. Conclusie was dat zowel voor 2013 als 2014 de 3%-norm van het begrotingstekort werd overschreden. Het kabinet kondigde daarop - bovenop het regeerakkoord - een pakket maatregelen af ter waarde van € 4,3 miljard netto voor het jaar 2014, dat na overleg met sociale partners en parlement moest leiden tot het zogenaamde Oranjeakkoord. Recentelijk is het Mondriaan-akkoord gesloten tussen sociale partners en het kabinet. Het pakket maatregelen kost € 600 miljoen, dat overigens geen weerslag heeft op het gemeentefonds omdat ze vallen in het domein van sociale zekerheid.

Het kabinet neemt lichte tekenen van economisch herstel zichtbaar waar, van onder andere de export. In het Mondriaan-akkoord is opgenomen dat eerder genoemde bezuinigingstaakstelling van € 4,3 miljard netto in de koelkast is gezet tot in ieder geval augustus van dit jaar. Dat betekent dat deze maatregelen niet worden verwerkt in de komende mei/junicirculaire gemeentefonds. Met deze structureel opgenomen stelpost wordt rekening gehouden met additionele bezuinigingen op het gemeentefonds vanaf 2014 voor Bergeijk van € 138.000. Dit bedrag zou de gevolgen zijn van het eerder voorgestelde Oranjeakkoord.

BB27 Mutatie Stelpost loon - en prijsstijging (€ 2.530 V)

Binnen de begroting wordt een stelpost voor komende loon- en prijsstijgingen gehanteerd. Basis hiervoor is de loon- en prijsstijging opgenomen in de algemene uitkering. Uitgegaan wordt dat 50% hiervan vrij kan vallen door efficiënt in te kopen en taken uit te voeren. De overige 50% wordt gereserveerd in een stelpost. Deze stelpost wordt gebruikt voor dekking van prijsstijgingen. In de begroting 2013-2016 was € 121.063 als stelpost gereserveerd. Op basis van de bijgestelde algemene uitkering moet € 118.534 worden gereserveerd. Een voordeel van € 2.530.

		2014	2015	2016	2017
Loon- prijsstijging december-circulaire 2012		237.067	488.910	720.193	1.016.372
Af: efficiency inkoop en uitvoering taken	50%	118.534	244.455	360.097	508.186
Reservering stelpost loon- en prijsstijging	(a)	118.534	244.455	360.097	508.186
Af: Primitieve begroting 2013-2016	(b)	121.063	240.415	363.979	363.979
Mutatie 2014-2017	(a-b)	-2.530	4.040	-3.883	144.207

BB28 Meer inkomsten OZB eigenaren (€ 30.000 V)

In de begroting wordt voorzichtigheidshalve geen rekening gehouden met hogere opbrengsten onroerende zaakbelasting vanwege areaaluitbreiding. Op basis van de belastingbeschikkingen 2013 is er sprake van een structureel voordeel van € 30.000.

BB29 Minder raadsleden (€ 12.500 V vanaf 2015)

Er is een wetsvoorstel voor vermindering van het aantal raadsleden bij de Eerste Kamer ter schriftelijke behandeling aangeboden. Deze zogenaamde wettelijk voorgeschreven dualiseringscorrectie betekent voor Bergeijk vanaf 2015 een € 12.000 lagere algemene uitkering. Hier staan in geval van teruggang van 17 naar 15 raadsleden € 12.500 aan lagere kosten tegenover.

BB30 Ophoging begroting GRSK (€ 92.866 N, na correctie via stelpost Loon- en prijsstijging € 68.994 N)

Op basis van de te laag in de begroting opgenomen lonen en sociale lasten w.o. het werkgeversdeel pensioenpremie, de tijdelijke uitbreiding van de ISD en structureel lagere inkomsten door verandering van het participatiebudget moet de begroting worden opgehoogd. Op 25 april 2013 is door uw raad met de begroting 2014 GRSK ingestemd. Van deze verhoging is € 23.872 vanwege prijsstijging. Deze prijsstijging wordt ten laste van de centrale stelpost "Loon- en prijsstijgingen" gebracht waardoor per saldo € 68.994 ten laste van het begrotingssaldo komt.

BB31 Ophoging begroting BIZOB (€ 5.000 N, na correctie via stelpost Loon- en prijsstijging € 0)

Het budget BIZOB is de afgelopen jaren niet voor de prijsstijgingen aangepast. Het budget wordt verhoogd tot € 68.000. Prijsstijgingen worden ten laste van de centrale stelpost "Loon- en prijsstijgingen" gebracht waardoor de verhoging budgettair neutraal is.

BB32 Ophoging baten OZB gebruikers (€ 10.815 V vanaf 2017)

De trendmatige verhoging van de opbrengsten van de onroerende zaakbelastingen met 2% zorgt voor een voordeel in het nieuwe perspectievenjaar 2017.

BB33 Ophoging baten OZB eigenaren (€ 56.411 V vanaf 2017)

De trendmatige verhoging van de opbrengsten van de onroerende zaakbelastingen met 2% zorgt voor een voordeel in het nieuwe perspectievenjaar 2017.

BB34 Ophoging baten toeristenbelasting (€ 7.759 V vanaf 2017)

Bij de berekening van de meerjarige opbrengsten van de toeristenbelasting wordt rekening gehouden met 1% meeropbrengsten per jaar als gevolg van een stijging van 1% per jaar van de overnachtingprijzen. De begrote opbrengst Kurtax komt daarmee op € 877.588 in 2017.

BB35 Structurele verlaging baten toeristenbelasting (€ 43.000 N)

Zowel in 2011 en 2012 zijn er € 727.000 aan opbrengsten Kurtax gerealiseerd. Dit is € 40.000 minder dan in 2012 primair was begroot. In de 2de burap 2012 is hiervoor de begroting van 2012 voor € 35.000 aangepast. Voor 2013 en verder wordt bij de berekening van de meerjarige opbrengsten van de toeristenbelasting rekening gehouden met 1% meeropbrengsten per jaar als gevolg van een stijging van 1% per jaar van de overnachtingprijzen. Daarnaast is vanaf 2013 een extra verhoging van de Kurtax doorgevoerd met 0,26% punt van 2,85% naar 3,11%. De lagere basis waarover de Kurtax wordt berekend leidt tot een structureel nadeel van € 43.000.

BB36 Verlenging dividend WVK 2015-2017 (€ 200.000 V 2015 - 2017)

De Algemene Reserve van de WVK bedraagt € 25 miljoen. Gelet op deze grootte in combinatie met de verwachting dat de gemeente Bergeijk de komende periode wordt geconfronteerd met financieel zwaarder weer, is aan uw raad bij de zienswijze op de begroting 2014 van de WVK geadviseerd het Algemeen Bestuur van de WVK te verzoeken de jaarlijkse dividenduitkering van € 200.000 te verlengen tot en met 2017. Eenzelfde voorstel heeft het DB van de WVK aan het AB geadviseerd. Voortzetting zal de WVK niet in de financiële problemen brengen.

BB37 Opbrengst reguliere pacht (€ 25.000 V)

Jaarlijks wordt de reguliere pachtprijs bepaald. Door Economische Zaken is de maximale reguliere pachtprijs 2014 (regionorm Zuidelijk Veehouderijgebied) voor Bergeijk vastgesteld op € 671: een verhoging met 6% t.o.v. 2013.

BB38 Programmakosten BBZ/ BUIG/ Wmo/ leefvoorzieningen (€ 58.310 V)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de voorgestelde financiële aanpassingen. Onder de tabel wordt een verklaring gegeven bij de majeure afwijkingen.

Programmakosten	Verschil t.o.v. begroting 2013-2016			
	2014	2015	2016	2017
a. BBZ	5.000	5.000	5.000	5.000
b. BUIG	-223.100	0	0	0
c. Minimabeleid/bijzondere bijstand	-20.000	-40.000	-50.000	-40.000
d. Schuldhulpverlening	-6.000	-5.000	-5.000	0
e. Hulp bij het huishouden	256.000	460.784	413.733	413.733
f. Kinderopvang	10.000	10.000	10.000	10.000
g. Leefvoorziening gehandicapten (vervoer)	-35.460	-35.460	-35.460	-35.460
h. Leefvoorziening gehandicapten (rolstoel)	20	20	20	20
i. Woonvoorziening gehandicapten	71.850	71.850	71.850	71.850
Totaal voordeel programmakosten	58.310	467.194	410.143	425.143

b. BUIG

Het CPB voorspelt een groei van het aantal werklozen, en daarmee het aantal uitkeringsgerechtigden, in 2013 en 2014. Bij de 1^e burap 2013 is een voorstel gedaan voor de aanpassing van de uitgaven voor de BUIG in 2013. Bij deze PPN 2014-2017 stellen we voor om ook voor 2014 de uitgaven voor de BUIG bij te stellen. De groei valt binnen het eigen risico deel van 10%.

c. Minimabeleid/bijzondere bijstand

Als gevolg van de aanhoudende recessie zullen naar verwachting de komende jaren de uitgaven voor de bijzondere bijstand en het minimabeleid gaan stijgen. Hierbij wordt opgemerkt dat iedereen met een laag inkomen in aanmerking kan komen voor regelingen in het kader van het minimabeleid, en niet alleen inwoners met een bijstandsuitkering.

e. Hulp bij het huishouden

De positieve financiële effecten van de kanteling zetten door in 2014. Vanaf 2015 en verder is rekening gehouden met een verdere daling van de uitgaven voor de hulp bij het huishouden. Deze extra daling wordt veroorzaakt door de gevolgen van het op 23 april 2013 afgesloten sociaal akkoord. Het Rijk gaat inkomensgrenzen stellen bij het bepalen van het recht op hulp bij het huishouden. Als gevolg van dit beleid zal naar verwachting het gebruik van de voorziening hulp bij het huishouden met 40% dalen. Het regeerakkoord voorzag in strengere inkomenseisen waardoor het gebruik met 75% zou dalen, maar deze voorgenomen maatregel is dus verzacht bij de onderhandelingen over het sociaal akkoord.

In de daling van de kosten vanaf 2015 is ook rekening gehouden met de daling van de eigen bijdragen van cliënten van € 380.000 naar € 70.000.

Tegenover de daling van de programmakosten staat een daling van de decentralisatie-uitkering Wmo vanaf 1/1/2015 van € 500.000. Zie BB46.

g. Leefvoorzieningen gehandicapten vervoer

Verwacht wordt dat de kosten voor het collectief vraagafhankelijk vervoer (cvv/ Taxbus) verder zullen gaan stijgen. Enerzijds omdat het gebruik van het cvv stijgt en daarmee het aantal ritten. Anderzijds wordt rekening gehouden met de resultaten van de lopende aanbesteding van het cvv.

i. Woonvoorzieningen gehandicapten

De kanteling heeft, naast de hulp bij het huishouden, ook een verwacht positief effect op de woonvoorzieningen voor gehandicapten. Overigens is dit de meest lastig voorspelbare begrotingspost omdat de kosten per woningaanpassing sterk van elkaar kunnen fluctueren. Bij één of meerdere dure aanpassingen is het mogelijk dat de begrotingspost voor woningaanpassingen wordt overschreden.

BB39 Algemene uitkering/ Wmo decentralisatie-uitkering (€ 500.000 N vanaf 2015)

Het Rijk gaat inkomensgrenzen stellen bij het bepalen van het recht op hulp bij het huishouden. Als gevolg van dit beleid zal naar verwachting het gebruik van de voorziening hulp bij het huishouden met 40% dalen. Dit heeft invloed op de programmakosten (zie BB45, onderdeel e), maar ook op de hoogte van de decentralisatie-uitkering Wmo als onderdeel van de algemene uitkering vanaf 1/1/2015.

BB40 Actualiseren rente(berekening) leningportefeuille (€ 50.000 V)

Op basis van de in 2014 verwachte lagere rentestanden dan waar nu in de begroting 2013 – 2016 rekening mee is gehouden kunnen de rentekosten voor 2014 neerwaarts bijgesteld worden.

BB41 Verlaging onderhoudskosten (€ 2.000 V)

Verwacht wordt dat voor 2014 een verlaging van de onderhoudskosten mogelijk is als gevolg van het feit dat door preventief onderhoud het aantal reparaties en de omvang van de noodzakelijke reparaties zal verminderen.

BB42 Aankoop kunstwerken aframes (€ 10.000 V, na aframes dekking € 0)

Op 16 juli 2009 is door de raad de kadernota Kunst en Cultuur Bergeijk vastgesteld. De Jaarlijkse reservering ad € 10.000 is uit de exploitatie gehaald en weer toegevoegd aan de bestemmingsreserve ROL. Zoals toegelicht in het voorwoord van de Jaarstukken 2012 (op pagina 2) vinden toekomstige bestedingen plaats ten laste van de bestemmingsreserve ROL.

BB43 Storting bestemmingsreserve voor jeugd en gezin (€ 18.775 N)

Bij de septembercirculaire is de decentralisatie-uitkering hoger vastgesteld met € 18.775. Conform raadsvoorstel van 28-04-2011 "Ontwerpplan Centrum voor Jeugd en Gezin Bergeijk" worden alle extra middelen gereserveerd in de bestemmingsreserve CJG.

RUIMTE VOOR BELEID

BETREFT FINANCIËLE RUIMTE DIE ONTSTAAT DOOR BEZUINIGINGEN EN/OF VERHOGING INKOMSTEN

RB Overige

Het beeld is dat de begroting 2014 zal sluiten. Voor de begroting 2014 worden dan ook nu geen voorstellen gedaan.

Maatregelen die in de perspectievennota 2015 genomen kunnen worden zijn opgenomen in het hoofdstuk "Dekkingsmogelijkheden".

NIEUW BELEID

BETREFT BELEID DAT NOG NIET EERDER AAN DE RAAD IS VOORGELEGD EN WAARDOOR ER NOG KEUZEMOGELIJKHEID IS

NB01 Toezicht en handhaving Drank- en Horecawet (€2.500 N)

Op 1 januari 2013 is de gewijzigde Drank- en Horecawet (DHW) in werking getreden. Het toezicht en de handhaving op de naleving van de DHW is overgedragen van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit naar de gemeente. De gemeente wordt voor de extra kosten voor het uitvoeren van de taken op grond van de DHW niet financieel gecompenseerd. De verwachte kosten zijn € 2.500.

NB02 Subsidie Alzheimer ZO Brabant (€ 1.500 N)

Het mogelijk maken dat Alzheimer patiënten uit de gemeente Bergeijk een aantal keren met lotgenoten onder begeleiding kunnen praten. Het project wordt samen met Eersel, Bladel en Reusel De Mierden uitgevoerd.

NB03 MFA Luyksgestel verhuur (€ 5.200 V)

Naar verwachting zal de BSO-ruimte in MFA Luyksgestel worden verhuurd aan een kinderopvangorganisatie. De huurkomsten zijn nog niet begroot.

NB04 Formatie beleidsadviesing (budgettair neutraal)

De huidige ontwikkelingen als de vorming van de omgevingsdienst, veiligheidsregio en de lopende decentralisaties (Jeugdzorg, AWBZ en Participatiewet) vragen meer (beleids)capaciteit voor aansturing en interne adviesing aan bestuur en management. Hiervoor wordt de capaciteit voorlopig met 1,0 fte uitgebreid. Door verdere efficiëntieverbeteringen vooral door automatisering en het waar mogelijk verder terugdringen van niet noodzakelijke werkzaamheden zien wij mogelijkheden dit budgettair neutraal uit te voeren.

NB05 Centrummanagement (€ 10.000 N)

Voor centrummanagement is het idee om een ondernemersfonds te vormen, waarbij alle ondernemers een bijdrage leveren voor het uitvoeren van activiteiten in het Centrum. Als gemeente willen we hier ook aan bijdragen. Hierbij wordt uitgegaan van een structurele bijdrage van € 10.000.

NB06 Uitvoering sluipverkeerwerende maatregelen buitengebied (€ 100.000 N voor 2016)

Het treffen van sluipverkeerwerende maatregelen in het buitengebied van Bergeijk is onderdeel van het gebiedsakkoord N69. Het betreft hier met name het gebied ten zuiden van Bergeijk (Fressevenweg, Burg. Aartslaan, Maaij) en het gebied rondom Riethoven en Westerhoven (Broekhovenseweg, Heuvel, Dorpstraat). In 2013 wordt hiervoor in overleg met dorpsraden en belanghebbenden maatregelen uitgewerkt. Op dat moment zal ook meer inzicht ontstaan in de te maken kosten. In het gebiedsakkoord is afgesproken dat maatregelen pas uitgevoerd kunnen worden als dit geen negatieve effecten heeft in andere gemeenten. Waarschijnlijk betekent dit dat uitvoering pas mogelijk is als de nieuwe verbinding is aangelegd (na 2015). Voor 2016 en 2017 wordt € 100.000 aan kosten begroot. Voor de helft van de door Bergeijk te maken kosten is subsidie van het SRE beschikbaar. Voor 2017 is de subsidie van € 100.000 van de SRE begroot.

NB07 Verhuur ruimte Den Eijkholt (budgettair neutraal)

De MFA Luyksgestel wordt in 2013 voltooid en zal ook in gebruik worden genomen. Eén van de hoofdgebruikers is Stichting gemeenschapscentrum Den Eijkholt. In overleg met deze stichting wordt ingezet op een BTW-belaste exploitatie van haar deel van de nieuwe MFA. Om voordeel te halen uit deze wijze van exploiteren is het noodzakelijk om, in tegenstelling tot wat nu met de exploiterende stichtingen van gemeenschapshuizen is overeen gekomen, huur in rekening te brengen voor het gebruik van dit gemeentelijke gebouw. Hierbij gaat het om € 10.000 per jaar exclusief BTW. Tegelijkertijd zal voor dit bedrag een subsidie van € 10.000 toegekend moeten worden. Met de stichting bestaat nog geen definitieve overeenstemming over een BTW-belaste exploitatie, waardoor ook de noodzakelijkheid van het in rekening brengen van huur nog onzeker is.